

**ΤΜΗΜΑ ΑΡΧΕΙΟΝΟΜΙΑΣ, ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ**

**DEPARTMENT OF ARCHIVAL, LIBRARY AND INFORMATION STUDIES
SCHOOL OF MANAGEMENT, ECONOMICS AND SOCIAL SCIENCES**

Πτυχιακή Εργασία

Το προφίλ του σχολικού βιβλιοθηκονόμου. Μελέτες
περίπτωσης σε Αγγλία και ΗΠΑ

Αντωνία Παναγιώτου (ΑΜ: 09060)

Χριστίνα Καλέντζου (ΑΜ: 12069)

Επιβλέποντες: Γεώργιος Γιαννακόπουλος

Διονύσιος Κόκκινος

Αθήνα, Ιούλιος 2021

Επιτροπή Εξέτασης

1. Γεώργιος Γιαννακόπουλος

2. Διονύσιος Κόκκινος

3. Αλέξανδρος Κουλούρης

ΔΗΛΩΣΗ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ/ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ο/Η κάτωθι υπογεγραμμένος/η Αντωνία Παναγιώτου, με αριθμό μητρώου09060. φοιτητής/τρια του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής της Σχολής Διοικητικών, Οικονομικών και Κοινωνικών Επιστημών του Τμήματος Αρχαιονομίας, Βιβλιοθηκονομίας και Συστημάτων Πληροφόρησης, δηλώνω υπεύθυνα ότι:

«Είμαι συγγραφέας αυτής της πτυχιακής/διπλωματικής εργασίας και ότι κάθε βοήθεια την οποία είχα για την προετοιμασία της είναι πλήρως αναγνωρισμένη και αναφέρεται στην εργασία. Επίσης, οι όποιες πηγές από τις οποίες έκανα χρήση δεδομένων, ιδεών ή λέξεων, είτε ακριβώς είτε παραφρασμένες, αναφέρονται στο σύνολό τους, με πλήρη αναφορά στους συγγραφείς, τον εκδοτικό οίκο ή το περιοδικό, συμπεριλαμβανομένων και των πηγών που ενδεχομένως χρησιμοποιήθηκαν από το διαδίκτυο. Επίσης, βεβαιώνω ότι αυτή η εργασία έχει συγγραφεί από μένα αποκλειστικά και αποτελεί προϊόν πνευματικής ιδιοκτησίας τόσο δικής μου, όσο και του Ιδρύματος.

Παράβαση της ανωτέρω ακαδημαϊκής μου ευθύνης αποτελεί ουσιώδη λόγο για την ανάκληση του πτυχίου μου».

Ο/Η Δηλών/ούσα

ΔΗΛΩΣΗ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ/ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ο/Η κάτωθι υπογεγραμμένος/η Χριστίνα Καλέντζου....., με αριθμό μητρώου 12069..... φοιτητής/τρια του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής της Σχολής Διοικητικών, Οικονομικών και Κοινωνικών Επιστημών του Τμήματος Αρχαιονομίας, Βιβλιοθηκονομίας και Συστημάτων Πληροφόρησης, δηλώνω υπεύθυνα ότι:

«Είμαι συγγραφέας αυτής της πτυχιακής/διπλωματικής εργασίας και ότι κάθε βοήθεια την οποία είχα για την προετοιμασία της είναι πλήρως αναγνωρισμένη και αναφέρεται στην εργασία. Επίσης, οι όποιες πηγές από τις οποίες έκανα χρήση δεδομένων, ιδεών ή λέξεων, είτε ακριβώς είτε παραφρασμένες, αναφέρονται στο σύνολό τους, με πλήρη αναφορά στους συγγραφείς, τον εκδοτικό οίκο ή το περιοδικό, συμπεριλαμβανομένων και των πηγών που ενδεχομένως χρησιμοποιήθηκαν από το διαδίκτυο. Επίσης, βεβαιώνω ότι αυτή η εργασία έχει συγγραφεί από μένα αποκλειστικά και αποτελεί προϊόν πνευματικής ιδιοκτησίας τόσο δικής μου, όσο και του Ιδρύματος.

Παράβαση της ανωτέρω ακαδημαϊκής μου ευθύνης αποτελεί ουσιώδη λόγο για την ανάκληση του πτυχίου μου».

Ο/Η Δηλών/ούσα

Περιεχόμενα

Επιτροπή Εξέτασης.....	2
ΔΗΛΩΣΗ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ/ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	3
ΔΗΛΩΣΗ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ/ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	4
Περίληψη.....	6
Λέξεις – Κλειδιά.....	6
Abstract	7
Keywords:	7
Εισαγωγή	8
Ορισμοί.....	9
Σχολική βιβλιοθήκη.....	10
Ιστορική αναδρομή σχολικών βιβλιοθηκών	13
Οργάνωση Σχολικής βιβλιοθήκης	15
Σχολικές βιβλιοθήκες: Ελλάδα	17
Ο ρόλος του σχολικού βιβλιοθηκονόμου	18
Καθήκοντα σχολικού βιβλιοθηκονόμου	20
Υποχρεώσεις σχολικού βιβλιοθηκονόμου	21
Ο σχολικός βιβλιοθηκονόμος στο Ηνωμένο Βασίλειο.....	29
Ο σχολικός βιβλιοθηκονόμος στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής.....	44
Συμπέρασμα.....	57
Αναφορές	60
Ελληνόγλωσση Βιβλιογραφία	60
Ξενόγλωσση Βιβλιογραφία	61
Δικτυογραφία.....	64

Περίληψη

Η σχολική βιβλιοθήκη είναι ένας από τους σημαντικότερους χώρους ενός σχολείου καθώς αποτελεί την πηγή της γνώσης. Ειδικότερα, περικλείει τον χώρο όπου ο μαθητής έχει την δυνατότητα της περαιτέρω ανάπτυξης και διεύρυνσης των γνώσεων του. Μεσάζοντα ρόλο στην σωστή και αποτελεσματική λειτουργία της σχολικής βιβλιοθήκης επιτελεί ο σχολικός βιβλιοθηκονόμος. Σκοπός της παρούσας διπλωματικής εργασίας είναι να παρουσιαστεί ο ρόλος, οι υποχρεώσεις και τα καθήκοντα του σχολικού βιβλιοθηκονόμου ώστε με αυτόν τον τρόπο να είναι εφικτή η ορθή λειτουργία της σχολικής βιβλιοθήκης. Επιπροσθέτως, θα παρατεθούν μελέτες οι οποίες έχουν πραγματοποιηθεί στην Αγγλία καθώς επίσης και στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής και αφορούν τον ρόλο του σχολικού βιβλιοθηκονόμου. Η μεθοδολογική προσέγγιση η οποία χρησιμοποιήθηκε είναι η επισκόπηση της βιβλιογραφίας. Στη συνέχεια, θα επιχειρηθεί σύγκριση των αποτελεσμάτων με αντίστοιχες έρευνες στην Αγγλία και στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής. Τέλος, στην εργασία παρατίθενται τα ανάλογα συμπεράσματα, καθώς και συζήτηση για ζητήματα τα οποία κρίνουν απαραίτητα την περαιτέρω έρευνα.

Λέξεις – Κλειδιά

Σχολικός βιβλιοθηκονόμος, σχολική βιβλιοθήκη, ρόλος, καθήκοντα, υποχρεώσεις, δεξιότητες

Abstract

School library is considered one of the most important areas of a school as it is the source of knowledge. In particular, it includes the space where student has the opportunity to further develop and expand his knowledge. The school librarian plays a mediating role in the proper and efficient operation of the school library. The purpose of this thesis is to present the role, obligations and duties of the school librarian so that in this way the proper functioning of the school library is possible. In addition, studies conducted in the UK as well as in the United States of America on the role of the school librarian will be presented. The methodological approach is the literature review. The results will be compared with similar surveys in the United Kingdom and the United States. Finally, the paper presents the relevant conclusions, as well as a discussion on issues that deem necessary further research.

Keywords:

School librarian, school library, role, duties, responsibilities, skills

Εισαγωγή

Η παρούσα διπλωματική εργασία έχει σκοπό να παρουσιάσει τον ρόλο του σχολικού βιβλιοθηκονόμου, τα καθήκοντα και τις δεξιότητές του. Ειδικότερα, στην εργασία παρουσιάζονται οι αρμοδιότητες των σχολικών βιβλιοθηκονόμων, καθώς επίσης και οι γνώσεις οι οποίες είναι απαραίτητες για την επεξεργασία του υλικού, την διαχείριση της βιβλιοθήκης και την αποτελεσματική βελτίωση της μάθησης.

Στο πρώτο κεφάλαιο της εργασίας παρουσιάζονται ορισμοί οι οποίοι είναι απαραίτητοι για την καλύτερη κατανόηση του θέματος. Επίσης, παρουσιάζεται η ιστορική αναδρομή των σχολικών βιβλιοθηκών και του ρόλου τους στην εκπαιδευτική διαδικασία.

Το δεύτερο κεφάλαιο αναφέρεται στους σχολικούς βιβλιοθηκονόμους στην Ελλάδα καθώς επίσης και στην κατάσταση που επικρατεί σύμφωνα με σχετικές έρευνες. Αναλύεται επίσης ο ρόλος του σχολικού βιβλιοθηκονόμου, τα καθήκοντά του και οι υποχρεώσεις του.

Στο τρίτο κεφάλαιο παρουσιάζονται μελέτες οι οποίες αφορούν στον ρόλο του σχολικού βιβλιοθηκονόμου σε σχολικές βιβλιοθήκες του Ηνωμένου Βασιλείου.

Στο τέταρτο κεφάλαιο παρουσιάζονται έρευνες και μελέτες οι οποίες αφορούν στον ρόλο του σχολικού βιβλιοθηκονόμου σε σχολικές βιβλιοθήκες των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής..

Τέλος, η εργασία ολοκληρώνεται με την παρουσίαση των συμπερασμάτων και τονίζονται ζητήματα τα οποία χρήζουν περισσότερης έρευνας και μελέτης, καθώς και μελλοντικές κατευθύνσεις.

Ορισμοί

Το κεφάλαιο αυτό αφιερώνεται στην παρουσίαση ορισμένων εννοιών οι οποίες θα βοηθήσουν στην καλύτερη κατανόηση του κειμένου. Ειδικότερα, οι έννοιες οι οποίες αποσαφηνίζονται είναι: σχολική βιβλιοθήκη, σχολικός βιβλιοθηκονόμος, βιβλιοθήκη,

Ο βιβλιοθηκονόμος αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους μεσάζοντες οι οποίοι συμβάλουν στην εύκολη διαχείριση και πρόσβαση στην γνώση.

Η βιβλιοθήκη ορίζεται ως *«Η συλλογή βιβλίων με ορισμένη ταξινόμηση και με σκοπό τη διατήρηση και τη διάδοση της γραπτής γνώσης για την πνευματική πρόοδο των ανθρώπων»* (Νταβαρίνος, 2003, σ. 16).

Η σχολική βιβλιοθήκη είναι *«η οργανωμένη συλλογή βιβλίων και περιοδικών και άλλων εντύπων ή οπτικοακουστικού υλικού που λειτουργεί στο χώρο του σχολείου (δημόσιου ή ιδιωτικού) για τους μαθητές και τους εκπαιδευτικούς του»* (Κόκκινος, 2021).

Σύμφωνα με την IFLA η σχολική βιβλιοθήκη μπορεί να οριστεί ως *«ο χώρος στο σχολείο φυσικής και ψηφιακής μάθησης, όπου η ανάγνωση, η έρευνα, οι απορίες, οι σκέψεις, η φαντασία και η δημιουργικότητα είναι κεντρικές για το ταξίδι της εκμάθησης των μαθητών για την προσωπική, κοινωνική και πολιτιστική τους ανάπτυξη»* (IFLA, 2015, σ. 16).

Η σύγχρονη σχολική βιβλιοθήκη ορίζεται ως *«Ένα περιβάλλον που περιλαμβάνει στη συλλογή της βιβλία, χάρτες και οπτικοακουστικό υλικό (διαφάνειες, κινηματογραφικές ταινίες, video, H/Y), και γενικά συμβαδίζει με την επιστήμη της πληροφορικής»* (Λιάζος, 2009, σ. 10).

Ο σχολικός βιβλιοθηκονόμος ορίζεται *«το άτομο ή τα άτομα που θα στελεχώσουν την Σχολική Βιβλιοθήκη και έχουν να παίζουν ένα σημαντικό ρόλο για την επίτευξη του σκοπού της. Στο ρόλο αυτό μπορούν να απασχοληθούν είτε καθηγητές του σχολείου ή σπουδασμένοι στα ανώτατα και Τεχνολογικά Ιδρύματα Βιβλιοθηκονόμοι»* (Ζάχος, 1999).

Η Κεφαληνάκη (2015, σ. 21) αναφέρει ότι «ο σχολικός βιβλιοθηκονόμος είναι το επιστημονικά καταρτισμένο μέλος του προσωπικού, που είναι υπεύθυνο για τον σχεδιασμό και τη διαχείριση της σχολικής βιβλιοθήκης, επικουρούμενου από την υποστήριξη - όπου αυτό είναι δυνατό - των μελών της εκπαιδευτικής κοινότητας και σε συνεργασία με τη δημόσια βιβλιοθήκη».

Σύμφωνα με την IFLA ο σχολικός βιβλιοθηκονόμος «είναι υπεύθυνος για τον φυσικό και ψηφιακό χώρο μάθησης του σχολείου όπου η ανάγνωση, η έρευνα, η σκέψη, η φαντασία και δημιουργικότητα είναι κεντρικές για τη διδασκαλία και τη μάθηση» (IFLA, 2015, σ. 25).

Ο ορισμός και η ορολογία η οποία αναφέρεται στο άτομο το οποίο διαθέτει τις εξειδικευμένες γνώσεις για την κάλυψη της θέσης του σχολικού βιβλιοθηκονόμου μεταβάλλεται με το πέρασ των χρόνων. Ειδικότερα, αυτό οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στην συνεχόμενη τεχνολογική ανάπτυξη. Ο σχολικός βιβλιοθηκονόμος χαρακτηρίζονταν με διάφορους όρους όπως «school librarian», «teacher librarian» ενώ τα τελευταία χρόνια έχει παρουσιαστεί ένας νέος όρος ο οποίος τονίζει και τις πληροφοριακές του δεξιότητες «school library media specialist» (Κεφαληνάκη, 2015).

Σχολική βιβλιοθήκη

Στο παρόν κεφάλαιο παρουσιάζεται η σχολική βιβλιοθήκη, ο ρόλος και η λειτουργία της με το πέρασ τον χρόνων. Κρίθηκε απαραίτητη η ιστορική αναδρομή καθώς με αυτόν τον τρόπο γίνονται κατανοητές οι αλλαγές οι οποίες έχουν πραγματοποιηθεί με το πέρασ των χρόνων και κατανοούνται καλύτερα τα ζητήματα τα οποία χρήζουν βελτίωση.

Όσον αφορά την σχολική βιβλιοθήκη σκοπός της είναι η εύκολη και ελεύθερη πρόσβαση στη συλλογή της για τους μαθητές και τους εκπαιδευτικούς. Γι αυτό το λόγο σύμφωνα με τις υπηρεσίες που παρέχει στοχεύει στην (Βλαχοθανάση, 2020):

- ✓ Εκμάθηση στην χρήση οργάνων έρευνας και αναζήτησης πληροφοριών και ψυχαγωγίας
- ✓ Ανάπτυξη φιλιαναγνωσίας

- ✓ Στήριξη σχολικού προγράμματος
- ✓ Ανάπτυξη έκφρασης, φαντασίας σκέψης, κρίσης
- ✓ Ακαδημαϊκή βιβλιοθήκη για την υποστήριξη της πνευματικής ελίτ
- ✓ Στήριξη ενδιαφερόντων μαθητών
- ✓ Εκμάθηση εργασίας σε ομάδες
- ✓ Δια βίου μάθηση (Βαϊτσάκης, 2010)

Μια παραδοσιακή σχολική βιβλιοθήκη διαθέτει υλικό το οποίο περιορίζεται μόνο στην έντυπη μορφή. Η σύγχρονη σχολική βιβλιοθήκη είναι αναγκαίο εκτός από έντυπο υλικό, να διαθέτει οπτικοακουστικό, καθώς επίσης και μέσα τα οποία είναι χρήσιμα για την πληροφοριακή παιδεία. Τα τελευταία χρόνια όπως έχουμε αναφέρει η σχολική βιβλιοθήκη έχει αλλάξει σημαντικά με αποτέλεσμα να είναι αναγκαία για την ολοκλήρωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Ειδικότερα, τα παλαιότερα χρόνια η διδασκαλία του μαθήματος πραγματοποιούνταν αποκλειστικά με την χρήση του έντυπου βιβλίου και οι μαθητές για να μάθουν έπρεπε να αποστηθίσουν γνώση (Βλαχοθανάση, 2020).

Με το πέρασ των χρόνων και την ραγδαία τεχνολογική ανάπτυξη οι εκπαιδευτικοί άρχισαν να χρησιμοποιούν και άλλα μέσα (βίντεο, ήχο, φωτογραφίες κ.λπ.) για την ευκολότερη μετάδοση της γνώσης. Τα μέσα αυτά όπως και άλλο υλικό (χάρτες, εγκυκλοπαιδείες, λεξικά κ.ά.) εντοπίζονται στον χώρο της σχολικής βιβλιοθήκης. Οι εκπαιδευτικοί τονίζουν πως με την χρήση της σχολικής βιβλιοθήκης η μετάδοση της γνώσης είναι ευκολότερη και αποτελεσματικότερη αφού τις περισσότερες φορές παρατηρείται οι μαθητές να αποκτούν γνώση μεγαλύτερη (Βλαχοθανάση, 2020).

Οι μαθητές πλέον επιλέγουν τον τρόπο με τον οποίο επιθυμούν να αποκτήσουν την γνώση. Για παράδειγμα δεν θα χρησιμοποιήσουν αποκλειστικά το σχολικό βιβλίο για την απόκτηση της γνώσης αλλά και άλλο υλικό το οποίο θα εντοπίσουν στον χώρο της σχολικής βιβλιοθήκης. Με αυτόν τον τρόπο αναπτύσσεται σημαντικά και η κριτική τους σκέψη και αποκτούν δεξιότητες αναζήτησης και εντοπισμού πληροφοριών (Βλαχοθανάση, 2020).

Η σχολική βιβλιοθήκη είναι απαραίτητο να διαθέτει πάντα το υλικό και τα μέσα τα οποία θα οδηγήσουν στην καλύτερη εκμάθηση και γνώση των μαθητών. Με αυτόν

τον τρόπο θα προσελκύσει τους μαθητές οι οποίοι θα μάθουν να χρησιμοποιούν την σχολική βιβλιοθήκη όχι μόνο για μάθηση αλλά και για ψυχαγωγία και να συνεχίσουν να τη χρησιμοποιούν σε όλη τους τη ζωή (Ζάχος και Νίνος, 2020).

Είναι απαραίτητο να τονιστεί πως ο χώρος της σχολικής βιβλιοθήκης είναι ελεύθερός για όλους ισότιμα χωρίς διακρίσεις φύλου, ηλικίας, θρησκείας, χρώματος, εθνικότητας, φυλής. Συγκεκριμένα, στην περίπτωση που υφίστανται αυτά τα στερεότυπα η βιβλιοθήκη μπορεί να συμβάλλει στην επίλυσή τους κάνοντας την διαδικασία της μάθησης περισσότερο διασκεδαστική, ενθαρρύνοντας και βοηθώντας τα παιδιά να αναπτύξουν τις δεξιότητες ή και χαρίσματα που διαθέτουν (Κεφαληνάκη, 2015).

Ωστόσο, είναι σημαντικό να αναφερθεί πως για να είναι αποτελεσματική η λειτουργία της σχολικής βιβλιοθήκης είναι αναγκαία η υποστήριξη από τον διευθυντή του σχολείου καθώς και από το εκπαιδευτικό προσωπικό. Στην περίπτωση που το εκπαιδευτικό προσωπικό και ο σχολικός βιβλιοθηκονόμος συνεργάζονται αποτελεσματικά τότε ο σκοπός της σχολικής βιβλιοθήκης πραγματοποιείται με επιτυχία (Ofsted, 2006).

Αυτό σημαίνει πως οι εκπαιδευτικοί μπορούν να πραγματοποιήσουν το μάθημά τους στον χώρο της βιβλιοθήκης. Αλλά από την άλλη οι μαθητές μπορούν επίσης να την επισκέπτονται και για την παρακολούθηση διάφορων εκδηλώσεων. Γι αυτό το λόγο ο χώρος της σχολικής βιβλιοθήκης είναι απαραίτητο να διαμορφώνεται με τρόπο που να καλύπτει ορισμένα κριτήρια. Τα κριτήρια αυτά είναι (Βλαχοθανάση, 2020; Ζάχος και Νίνος, 2020):

- Άνεση χώρου
- Οργάνωση χώρου
- Φωτεινός χώρος
- Εύκολη πρόσβαση (στα βιβλία, οπτικοακουσικό υλικό, ηλεκτρονικά μέσα)
- Χώρος για τις εκδηλώσεις.

Παλαιότερα, οι σχολικές βιβλιοθήκες δεν θεωρούνταν τόσο σημαντικές όσο σήμερα. Γι αυτό το λόγο παρατηρείται μικρότερη ενασχόληση με αυτές, ακόμα και στον ορισμό τους οι ερευνητές τον διαφοροποιούσαν αρκετές φορές. Πιο συγκεκριμένα, αρχικά υποστήριζαν πως σχολική βιβλιοθήκη είναι μια μικρή συλλογή έντυπου

υλικού τοποθετημένα στην αίθουσα διδασκαλίας, τα βιβλία ήταν κλειδωμένα και υπεύθυνος ήταν ο διδάσκων, μια βιβλιοθήκη η οποία ωστόσο δεν διέθετε βιβλιοθηκονόμο, μια βιβλιοθήκη με βιβλιοθηκονόμο, και τέλος μια βιβλιοθήκη με σχολικό βιβλιοθηκονόμο ο οποίος συμβάλλει σημαντικά και συνεισφέρει στην διαδικασία της εκπαίδευσης (Βλαχοθανάση, 2020).

Η λειτουργία της σχολικής βιβλιοθήκης από έναν καθηγητή αρχικά τέθηκε σε εφαρμογή στο Ηνωμένο Βασίλειο. Ειδικότερα ο καθηγητής ο οποίος ασχολούνταν με την σχολική βιβλιοθήκη δίδασκε με μειωμένο ωράριο. Ωστόσο, ο χρόνος τον οποίο αφιέρωνε στην ενασχόλησή του με τη βιβλιοθήκη δεν ήταν αρκετός. Η ενασχόληση του καθηγητή με την βιβλιοθήκη επιφέρει ορισμένα θετικά αποτελέσματα τα οποία αφορούν την απόκτηση δεξιοτήτων στον χώρο της βιβλιοθήκης. Σε αρκετές χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης υφίστανται σπουδές οι οποίες επικεντρώνονται στην εκμάθηση της σχολικής βιβλιοθηκονομίας. Συγκεκριμένα, στο Ηνωμένο Βασίλειο από το 1956 υπάρχει δίπλωμα καθηγητή – βιβλιοθηκονόμου με πτυχίο Σχολικού βιβλιοθηκονόμου. Από μελέτες άλλων χωρών προκύπτει πως στην περίπτωση που η σχολική βιβλιοθήκη είναι στελεχωμένη με σχολικό βιβλιοθηκονόμο οι υπηρεσίες είναι αποτελεσματικές και οργανωμένες με τρόπο επιστημονικό γεγονός το οποίο δεν θα καθίσταντο εφικτό από έναν καθηγητή χωρίς σπουδές βιβλιοθηκονομίας (Ζάχος, 1999).

Ιστορική αναδρομή σχολικών βιβλιοθηκών

Η εκκίνηση των σχολικών βιβλιοθηκών τοποθετείται τον 19^ο αιώνα κυρίως σε Ευρώπη και Αμερική. Ωστόσο, φημολογείται πως οι σχολικές βιβλιοθήκες υφίστανται από τον 8^ο αιώνα στην Αγγλία και Γαλλία και χαρακτηρίζονταν ως «*schole lybrarie*» (Κεφαληνάκη, 2015). Το 1920-1930 η Αμερική στρέφεται στην υποστήριξη των ικανοτήτων των μαθητών. Γι αυτό το λόγο έκρινε αναγκαίες περισσότερες υπηρεσίες με τις οποίες οι μαθητές έπρεπε να εφαρμόσουν τις ικανότητες τους. Αποτέλεσμα αυτής της τάσης ήταν η αύξηση των σχολικών βιβλιοθηκών και απαραίτητη η ύπαρξή τους στην περίπτωση δημιουργίας σχολείου (Βλαχοθανάση, 2020).

Τα πρώτα πρότυπα τα οποία πρέπει να ακολουθούν οι σχολικές βιβλιοθήκες θεσμοθετήθηκαν το 1945 από την Αμερικάνικη Ένωση Βιβλιοθηκών. Στην Αγγλία από την άλλη η ανάγκη ύπαρξης σχολικών βιβλιοθηκών οδήγησε στην αύξηση του αριθμού τους. Ειδικότερα, το 1935 παρατηρείται η ειδική εκπαίδευση επαγγελματία ο οποίος είναι εκπαιδευτικός- βιβλιοθηκονόμος (Βλαχοθανάση, 2020).

Με το πέρας των χρόνων και ειδικότερα, το 1973 τα πρότυπα της LA (Library Association) ενημερώνονται με σκοπό την εισαγωγή νέων εκπαιδευτικών μεθόδων και την χρήση και άλλων μέσων στην εκπαιδευτική διαδικασία. Σημαντικός σταθμός στην ιστορία των σχολικών βιβλιοθηκών αποτελεί και η συνεργασία της UNESCO με την IFLA το 1998 όπου καταλήγουν στην ανάπτυξη του Μανιφέστο¹ των Σχολικών Βιβλιοθηκών (Βλαχοθανάση, 2020).

Στο Ηνωμένο Βασίλειο η ύπαρξη χωριστής αίθουσας που θα αποτελεί τον χώρο της βιβλιοθήκης σε σχολεία της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης παρατηρείται από τις αρχές του 20^{ου} αιώνα. Το 1937 ιδρύεται ο Οργανισμός Σχολικών Βιβλιοθηκών (School Library Association- SLA²). Σκοπός του είναι να παρέχει οτιδήποτε χρειάζονται οι σχολικές βιβλιοθήκες όπως για παράδειγμα στήριξη ή και εκπαίδευση του προσωπικού. Ακόμη ο οργανισμός αυτός ασχολείται με την ανάπτυξη προγραμμάτων εκπαίδευσης (Βλαχοθανάση, 2020).

Στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής τα κριτήρια για την ύπαρξη σχολικών βιβλιοθηκών καθιερώνονται από το τμήμα Εκπαίδευσης της Πολιτείας το οποίο αποτελεί και τον κύριο χορηγό όσον αφορά το υλικό και την μισθοδοσία (Βλαχοθανάση, 2020).

Η ιστορία των σχολικών βιβλιοθηκών στην Ελλάδα ξεκινά στην εποχή της τουρκοκρατίας. Μετά το 1830 ο Όθωνας θέσπισε νόμο ο οποίος τόνιζε την ανάγκη ύπαρξης βιβλιοθήκης σε κάθε σχολείο. Ακολούθησαν και άλλες νομοθετικές διατάξεις εκ των οποίων σε κάποιες τονίζονταν και η οικονομική υποστήριξη. Στις διατάξεις αυτές αναλύεται η οργάνωση της βιβλιοθήκης, ο σκοπός, το κοινό, η διαμόρφωση, καθώς και η ανάπτυξη της συλλογής (Καψάλης, 1989; Bikos and Papadimitriou, 2013).

¹ School Library Manifesto: <http://origin-archive.ifla.org/IV/ifla64/158-82e.htm> (Ανακτήθηκε 3 10 2021)

² School Library Association- SLA: <https://www.sla.org.uk/> (Ανακτήθηκε 3 10 2021)

Οργάνωση Σχολικής βιβλιοθήκης

Χώρος

Η σχολική βιβλιοθήκη είναι απαραίτητο να είναι τοποθετημένη σε κεντρικό σημείο του σχολείου διότι όπως αναφέραμε και παραπάνω είναι σημαντικό να είναι εύκολα προσβάσιμη από όλες της ομάδες της σχολικής κοινότητας. Ωστόσο, η εύκολη πρόσβαση είναι απαραίτητη και μέσα στον χώρο της βιβλιοθήκης. Ειδικότερα, τα βιβλιοστάσια και όλο το υλικό είναι αναγκαίο να είναι εύκολα προσβάσιμα και ο χώρος της ανάγνωσης να είναι διαμορφωμένος με τρόπο που ο αναγνώστης να νιώθει άνετα. Με αυτόν τον τρόπο οι χρήστες της σχολικής βιβλιοθήκης ενσωματώνονται με τον χώρο και νιώθουν ότι είναι οικείος με αποτέλεσμα να επιθυμούν να επισκεφθούν την σχολική βιβλιοθήκη συχνότερα. Συνίσταται ο χώρος της βιβλιοθήκης να είναι διαμορφωμένος σε κυκλική βάση και οι αίθουσες διδασκαλίας να είναι τοποθετημένες γύρω της (Κεφαληνάκη, 2015).

Όσον αφορά το μέγεθος της συλλογής καθορίζεται από το μέγεθος της σχολικής κοινότητας. Αυτό σημαίνει πως όσο περισσότερα παιδιά υπάρχουν σε ένα σχολείο τόσο μεγαλύτερη πρέπει να είναι η συλλογή και τα μέσα ώστε να καλύπτουν τις ανάγκες όλων. Επιπροσθέτως, είναι απαραίτητο να ληφθεί υπόψη πως ειδικότερα την σύγχρονη εποχή όπου το μάθημα μπορεί να πραγματοποιηθεί και στον χώρο της βιβλιοθήκης, το μέγεθός της πρέπει να ανταποκρίνεται κατάλληλα ώστε να φιλοξενήσει μια ολόκληρη τάξη. Ακόμη στην περίπτωση που η σχολική βιβλιοθήκη προβαίνει στην ανάπτυξη διαφόρων εκδηλώσεων είναι αναγκαίο να υπάρχει αρκετός χώρος. Τέλος, πολύ σημαντικό στοιχείο αποτελεί η ύπαρξη υποδομών για παιδιά με ειδικές ανάγκες (ειδικό διάζωμα, ανελκυστήρες, γραφή Braille, εικονογραφημένα βιβλία, ακουστικά βιβλία κ.λπ.) (Βλαχοθανάση, 2020).

Όσον αφορά τον εσωτερικό χώρο της σχολικής βιβλιοθήκης ο ειδικός πρέπει να λάβει υπόψιν του τις διάφορες λειτουργίες της. Οι λειτουργίες της βιβλιοθήκης είναι πολλαπλές (όπως για παράδειγμα λειτουργία δανεισμού, λειτουργία αναγνωστηρίου, λειτουργία εκδηλώσεων, πραγματοποίηση μαθήματος στον χώρο της κ.ά.) και γι αυτό τον λόγο πρέπει να είναι διακριτές από τους μαθητές. Ειδικότερα, οι περιοχές οι οποίες προτείνονται είναι (IFLA, 2015):

- Υποδοχή: χώρος στον οποίο θα υπάρχει ένας βιβλιοθηκονόμος με σκοπό να παρέχει πληροφορίες σχετικά με το υλικό ή και τον εξοπλισμό της βιβλιοθήκης. Σε αυτόν τον χώρο πραγματοποιείται και η λειτουργία του δανεισμού. Συγκεκριμένα, οι μαθητές ρωτάνε τον βιβλιοθηκονόμο για κάποιο βιβλίο ή και άλλο έντυπο υλικό, ο βιβλιοθηκονόμος μέσω του ηλεκτρονικού καταλόγου προβαίνει στην αναζήτησή του με σκοπό να δει την διαθεσιμότητα και την τοποθεσία του συγκεκριμένου υλικού. Σε αρκετές περιπτώσεις μπορεί να προτείνει και να απαντήσει σε γενικότερα ερωτήματα όπως για παράδειγμα που θα βρω υλικό για την ιστορία της Ελλάδας.
- Κεντρικός χώρος μελέτης: ο χώρος αυτός διαθέτει έπιπλα τα οποία θα είναι άνετα για την εκπόνηση εργασιών από τους μαθητές. Σε αρκετές περιπτώσεις σε αυτόν τον χώρο πραγματοποιείται και η διδασκαλία της σχολικής ύλης.
- Βιβλιοστάσια: σε αυτόν τον χώρο βρίσκεται όλο το υλικό της βιβλιοθήκης.
- Ηλεκτρονικοί υπολογιστές: στον χώρο αυτό είναι τοποθετημένοι ηλεκτρονικοί υπολογιστές, διαδραστικοί πίνακες, κ.λπ. Αποτελεί χώρο εργαστηρίου όπου οι μαθητές έχουν την δυνατότητα αναζήτησης πληροφοριών και πλοήγησης στο διαδίκτυο.
- Καθιστικό: χώρος όπου μελέτα ατομικά ο μαθητής.
- Χώρος για μικρότερες ηλικίες: χώρος ο οποίος φιλοξενεί μικρότερες ηλικίες και γι αυτό το λόγο είναι αναγκαίο να είναι φιλικός και άνετος.

Όσον αφορά τον φωτισμό, ο χώρος της βιβλιοθήκης είναι απαραίτητο να είναι φωτισμένος από φυσικό φως. Ειδικότερα, πρέπει να υπάρχουν παράθυρα τα οποία θα επιτρέπουν τον ικανοποιητικό φωτισμό. Ακόμα και οι λαμπτήρες είναι αναγκαίο να είναι ειδικοί ώστε να επιτρέπουν την αποτελεσματική ανάγνωση. Ωστόσο, ο χώρος της σχολικής βιβλιοθήκης δεν πρέπει να περικυκλώνεται αποκλειστικά από βιβλιοστάσια. Ειδικότερα, ο χώρος είναι απαραίτητος να είναι ευχάριστος ώστε να προσελκύει τους μαθητές. Αυτό επιτυγχάνεται με τη χρήση πινάκων και ζωγραφιών στους τοίχους. Ακόμα και τα έπιπλα της βιβλιοθήκης είναι απαραίτητο να είναι προσεκτικά επιλεγμένα ώστε να είναι άνετα και οι μαθητές να νιώθουν οικειότητα με τον χώρο. Το χρώμα διαδραματίζει σημαντικό ρόλο σε αυτό καθώς τα μουντά χρώματα καθιστούν τον χώρο μουντό και απόμακρο σε αντίθεση με τα πιο φωτεινά που είναι περισσότερο φιλικά ειδικά για τους μαθητές (Βλαχοθανάση, 2020).

Συλλογή της σχολικής βιβλιοθήκης

Η συλλογή της σχολικής βιβλιοθήκης αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα ζητήματα. Ειδικότερα, η συλλογή επιλέγεται από μια ομάδα η οποία αποτελείται από τον βιβλιοθηκονόμο, εκπαιδευτικούς καθώς και τον διευθυντή του σχολείου. Η συλλογή πρέπει να αντικατοπτρίζει τις αναγνωστικές ανάγκες των παιδιών, εκπαιδευτικές καθώς και εξωσχολικές. Γι αυτό το λόγο η συλλογή πρέπει να είναι επικαιροποιημένη ώστε οι πληροφορίες που παρέχει η σχολική βιβλιοθήκη να είναι σωστές και να αντικατοπτρίζουν την τρέχουσα κατάσταση. Ακόμα ο αριθμός της συλλογής είναι απαραίτητο να ανταποκρίνεται στον αριθμό των μαθητών. Συγκεκριμένα, προτείνεται η αναλογία των 10 βιβλίων ανά μαθητή. (Κεφαληνάκη, 2015). Ειδικότερα, η επιλογή της συλλογής πρέπει να εστιάζει στην (Βλαχοθανάση, 2020):

- ✓ Εγκυρότητα
- ✓ Αποκλεισμό αναγνωσμάτων τα οποία προωθούν θρησκευτικές και άλλες αντιλήψεις.
- ✓ 60% να βασίζεται στο αναλυτικό σχολικό πρόγραμμα
- ✓ Ψυχαγωγία και χαρακτηριστικά των μαθητών
- ✓ Εκπλήρωση στόχων της σχολικής βιβλιοθήκης

Στην συνέχεια τα βιβλία αυτά ταξινομούνται με τρόπο ο οποίος θα είναι ο ευκολότερος για τον εντοπισμό τους από τους μαθητές. Προτείνεται η ταξινόμηση να πραγματοποιηθεί σύμφωνα με τα βιβλία γνώσεων και τα βιβλία της λογοτεχνίας (Βλαχοθανάση, 2020).

Σχολικές βιβλιοθήκες: Ελλάδα

Παραπάνω αναφέραμε τις σχολικές βιβλιοθήκες και την κατάσταση την σύγχρονη εποχή. Στην Ελλάδα ωστόσο οι σχολικές βιβλιοθήκες αν και υφίστανται αντιμετωπίζουν αρκετά προβλήματα. Η Βλαχοθανάση το 2020 πραγματοποίησε έρευνα με σκοπό να μελετήσει τις σύγχρονες σχολικές βιβλιοθήκες και το ποσοστό αξιοποίησής τους. Η έρευνα πραγματοποιήθηκε στα δημοτικά σχολεία των Ιωαννίνων. Το δείγμα αποτελούνταν από 16 διευθυντές των σχολείων. Η μεθοδολογική προσέγγιση η οποία ακολουθήθηκε ήταν ποσοτική με τη χρήση του ερωτηματολογίου. Οι ερωτήσεις οι οποίες τέθηκαν στο δείγμα ήταν δημογραφικές, γενικού τύπου οι οποίες αφορούσαν τον χώρο της σχολικής βιβλιοθήκης, τον

εξοπλισμό, την αξιοποίηση και την γενικότερη εικόνα για τη σχολική βιβλιοθήκη (Βλαχοθανάση, 2020).

Τα αποτελέσματα έδειξαν πως η σχολική βιβλιοθήκη είναι σημαντική για το σχολείο και κυρίως για την διεκπεραίωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Ειδικότερα, συμβάλει στην ανάπτυξη δεξιοτήτων πληροφοριακής παιδείας και στην αύξηση της αναγνωσιμότητας. Αυτό σημαίνει πως οι διευθυντές συμφωνούν με την ύπαρξη σχολικής βιβλιοθήκης στον χώρο του σχολείου και προτείνουν την ίδρυσή της και σε άλλα σχολεία τα οποία δεν διαθέτουν. Ωστόσο, το υλικό πρέπει να ενημερώνεται συνεχώς και η συνεργασία μεταξύ εκπαιδευτικών και σχολικών βιβλιοθηκονόμων να είναι αποτελεσματική (Βλαχοθανάση, 2020).

Έρευνα πραγματοποιήθηκε επίσης από τον Λιάζο το 2008 με σκοπό την μελέτη των σχολικών βιβλιοθηκών στην περιοχή της Έδεσσας. Η δειγματοληψία της έρευνας αποτελούνταν από 9 διευθυντές. Η μεθοδολογική προσέγγιση η οποία ακολουθήθηκε ήταν ποιοτική με τη χρήση της συνέντευξης. Τα αποτελέσματα έδειξαν πως οι διευθυντές θεωρούν πως ενώ οι σχολικές βιβλιοθήκες προσφέρουν ανοδική εξέλιξη στην μαθητική διαδικασία η κατάσταση η οποία επικρατεί στην Ελλάδα δεν είναι η επιθυμητή. Ειδικότερα, τα προβλήματα αφορούν τις συλλογές οι οποίες δεν είναι οργανωμένες και ενημερωμένες. Ακόμα ο αριθμός των εν λειτουργία σχολικών βιβλιοθηκών είναι πολύ μικρός σε σύγκριση με άλλες χώρες (Λιάζος, 2009).

Ο χώρος επίσης αποτελεί πρόβλημα καθώς οι συλλογές σε αρκετές περιπτώσεις δεν τοποθετούνται σε χώρο ξεχωριστό ο οποίος να αποτελεί βιβλιοθήκη αλλά σε αίθουσα διδασκαλίας. Χαρακτηριστικά τονίζεται πως οι διδάσκοντες κάνουν αρκετές προσπάθειες για την λειτουργία της σχολικής βιβλιοθήκης. Ωστόσο, παρά τα υπάρχοντα προβλήματα η πλειοψηφία των ερωτώμενων τονίζει την σημασία ύπαρξης σχολικής βιβλιοθήκης (Λιάζος, 2009).

Ο ρόλος του σχολικού βιβλιοθηκονόμου

Τα παλαιότερα χρόνια ο σχολικός βιβλιοθηκονόμος είχε ρόλο καθοδηγητικό στην βιβλιοθήκη. Τα τελευταία χρόνια η τεχνολογική ανάπτυξη έχει συμβάλει στην αλλαγή του ρόλου του με αποτέλεσμα οι ρόλοι του να είναι πολλαπλοί. Ειδικότερα, ο σχολικός βιβλιοθηκονόμος καλείται να είναι εκπαιδευτικός, σχολικός βιβλιοθηκονόμος και γνώστης τηλεπικοινωνιών (Ζάχος και Νίνος, 2020).

Εκπαιδευτικός

Ο σχολικός βιβλιοθηκονόμος καλείται να προβεί στην ανάπτυξη διδασκαλίας σε συνεργασία με τους καθηγητές. Σκοπός του είναι να επιλέγει υλικό το οποίο είναι χρήσιμο για την εκπαιδευτική διδασκαλία και με αυτόν τον τρόπο να αναπτύσσει την ερευνητική ικανότητα των παιδιών καθώς και την κρίση τους (Ζάχος και Νίνος, 2020).

Σχολικός βιβλιοθηκονόμος

Ως βιβλιοθηκονόμος καλείται να ασχοληθεί με τις βασικές υπηρεσίες της βιβλιοθήκης, να κατευθύνει τους χρήστες, να φροντίζει ώστε το υλικό να είναι καταλογογραφημένο, να αξιολογεί το υλικό το οποίο ανήκει στις νέες προσκτήσεις με σκοπό την ανάπτυξη της συλλογής (Ζάχος και Νίνος, 2020).

Τα συστατικά τα οποία τον αντιπροσωπεύουν πρέπει να είναι προσωπικά, να αφορούν δηλαδή γνώσεις τις οποίες έχει αποκτήσει μέσω της εκπαίδευσής του, να έχει την δυνατότητα να αξιοποιεί την πληροφορία μαθαίνοντας τους χρήστες πώς να την χρησιμοποιούν αφού εκείνος γνωρίζει τον τρόπο διακίνησής της (Ανδρέου και Γαϊτάνου, 2008).

Ένα από τα σημαντικότερα ζητήματα για την αποτελεσματική εκπαίδευση των μαθητών αποτελεί η συνεργασία μεταξύ εκπαιδευτικού και σχολικού βιβλιοθηκονόμου. Η συνεργασία αυτή έχει σκοπό (Κεφαληνάκη, 2015):

- Την εκπαίδευση και αξιολόγηση των μαθητών βασιζόμενη στο σχολικό πρόγραμμα.
- Την εκπαίδευση και αξιολόγηση των μαθητών όσον αφορά την πληροφοριακή γνώση και δεξιότητες.
- Διεκπεραίωση και οργάνωση μαθημάτων στον χώρο της βιβλιοθήκης.
- Οργάνωση εκδηλώσεων και άλλων δραστηριοτήτων.
- Εισαγωγή της πληροφοριακής γνώσης στο πρόγραμμα διδασκαλίας.

Γνώση των τηλεπικοινωνιών

Δεδομένων των αλλαγών που έχουν πραγματοποιηθεί τα τελευταία χρόνια λόγω της τεχνολογικής ανάπτυξης οι πληροφοριακές δεξιότητες του βιβλιοθηκονόμου είναι

απαραίτητο να είναι άριστες. Ειδικότερα, είναι απαραίτητη η γνώση χρήσης αυτοματοποιημένων συστημάτων βιβλιοθηκών καθώς επίσης και βάσεων δεδομένων. Ακόμα σε αρκετές περιπτώσεις καλείται να δημιουργήσει ψηφιακό περιεχόμενο είτε μέσω της ψηφιοποίησης του υλικού, είτε πρωτογενές ψηφιακό περιεχόμενο. Ακόμη είναι απαραίτητες οι γνώσεις για την συνεχή ενημέρωση του ιστότοπου της βιβλιοθήκης ώστε να αποτελεί μέσο στον οποίο οι χρήστες έχουν πρόσβαση και από το σπίτι (Ζάχος και Νίνος, 2020).

Συμπερασματικά, θα λέγαμε πως ο σχολικός βιβλιοθηκονόμος είναι απαραίτητο διαθέτει γνώσεις στους κλάδους των παιδαγωγικών, στη βιβλιοθηκονομία και στις τεχνολογίες πληροφόρησης (Ζάχος και Νίνος, 2020).

Καθήκοντα σχολικού βιβλιοθηκονόμου

Ένα από τα σημαντικότερα καθήκοντα του σχολικού βιβλιοθηκονόμου είναι η ανάπτυξη συλλογής η οποία θα στηρίζεται κυρίως στο πρόγραμμα σπουδών.

Ακόμα είναι απαραίτητο να έχει γνώσεις παιδικής λογοτεχνίας αλλά και ψυχολογίας, καθώς τα παιδιά αποτελούν αναπτυσσόμενα πλάσματα τα οποία βρίσκονται στο στάδιο της διαμόρφωσης του χαρακτήρα τους. Αυτό σημαίνει πως μπορεί να κληθεί να αντιμετωπίσει παιδιά τα οποία έχουν μαθησιακές δυσκολίες, ωστόσο μπορεί να υπάρξουν και παιδιά με πιο δύσκολο χαρακτήρα. Σε αυτήν την περίπτωση καλείται να τα αντιμετωπίσει με υπομονή (Ντελόπουλος, 2005).

Ειδικότερα, τα καθήκοντα του σχολικού βιβλιοθηκονόμου είναι (Κεφαληνάκη, 2015):

- Ανάλυση πηγών και πληροφοριακών αναγκών των μαθητών.
- Πολιτική πρόσκτησης.
- Καταλογογράφηση και ταξινόμηση υλικού.
- Οδηγίες και εκμάθηση για την σωστή χρήση της βιβλιοθήκης.
- Διδασκαλία της πληροφοριακής παιδείας.
- Παροχή βοήθειας στην σχολική κοινότητα σε θέματα χρήσης και εντοπισμού του υλικού και τεχνολογίας.
- Απαντήσεις σε ερωτήσεις πληροφοριακού χαρακτήρα.
- Προώθηση της ανάγνωσης.
- Δράσεις σχετικές με το πρόγραμμα του σχολείου.

- Αξιολόγηση υπηρεσιών της βιβλιοθήκης κατά την συνολική αξιολόγηση του σχολείου.
- Συνεργασία με άλλους φορείς.

Δεξιότητες

Βασική δεξιότητα του βιβλιοθηκονόμου είναι να λειτουργεί αποτελεσματικά τις παρεχόμενες υπηρεσίες της βιβλιοθήκης (όπως για παράδειγμα δανεισμός, πληροφόρηση, καθοδήγηση και εκπαίδευση).

Υποχρεώσεις σχολικού βιβλιοθηκονόμου

Ο σχολικός βιβλιοθηκονόμος πρέπει να είναι:

Επικοινωνιακός: η επικοινωνία αποτελεί βασικό άξονα καθώς με τη χρήση της γλώσσας θα μπορέσει να αντιμετωπίσει τυχόν προβλήματα, αλλά και να είναι ευχάριστος στα παιδιά. Επιπροσθέτως, οι επικοινωνιακές δεξιότητες είναι σημαντικές για την επικοινωνία του σχολικού βιβλιοθηκονόμου με τους καθηγητές και την εκάστοτε διοίκηση του σχολείου.

Εξειδικευμένος: το άτομο το οποίο εργάζεται στην σχολική βιβλιοθήκη είναι απαραίτητο να έχει σπουδές στην βιβλιοθηκονομία και να έχει καλή γνώση της τεχνολογίας των πληροφοριών.

Να διαθέτει πολύπλευρη γνώση (γνώση σε διάφορους τομείς): ωστόσο, οι γνώσεις του σχολικού βιβλιοθηκονόμου δεν πρέπει να αρκестούν αποκλειστικά στις σπουδές του στον κλάδο της βιβλιοθηκονομίας. Ειδικότερα, επειδή εργάζεται σε σχολείο είναι απαραίτητο να έχει βασικές γνώσεις ψυχολογίας ώστε να γνωρίζει πώς να αντιμετωπίσει τον κάθε χαρακτήρα του παιδιού. Ακόμα αναγκαία κρίνεται και η γνώση της λογοτεχνίας ώστε να γνωρίζει ποιο υλικό είναι απαραίτητο για την συλλογή της σχολικής βιβλιοθήκης.

Να διαθέτει γνώσεις Διοίκησης (ζητήματα τα οποία αφορούν παραγγελίες, χρηματοδότηση, εγγραφές νέων μελών κ.λπ.) διότι καλείται να οργανώσει ζητήματα τα οποία αφορούν την αποτελεσματική διοίκηση και λειτουργία της βιβλιοθήκης.

Επικοινωνιακός (Μάρκετινγκ): διότι καλείται να προωθήσει την βιβλιοθήκη στην κοινότητα και σε αρκετές περιπτώσεις όταν η βιβλιοθήκη έχει απήχηση να μπορεί να

ζητήσει επιδότηση. Αυτό προϋποθέτει την ικανότητα πειθούς η οποία σε συνδυασμό με την επικοινωνία διαμορφώνουν μια αποτελεσματική μέθοδο μάρκετινγκ. (Ανδρέου και Γαϊτάνου, 2008).

Οργανωτικός: να διαχειρίζεται τον προϋπολογισμό της βιβλιοθήκης με τρόπο ώστε να αρκεί τουλάχιστον για τα απαραίτητα.

Δραστήριος: να εφεύρει τρόπους ώστε να προσεγγίσει παιδιά, γονείς, καθηγητές κ.λπ.

Ευχάριστος: ώστε τα παιδιά να μην διστάσουν σε περίπτωση που χρειαστούν οποιαδήποτε βοήθεια.

Υπομονετικός: ώστε να μπορεί να διαχειριστεί ακόμα και τους δυσκολότερες χαρακτήρες και να προσαρμόζεται στις συνεχόμενες αλλαγές (Ανδρέου και Γαϊτάνου, 2008).

Συνεργάσιμος με τους μαθητές, καθηγητές αλλά και την διεύθυνση του σχολείου

Κοινωνικός (Ντελόπουλος, 2005)

Μια από τις σημαντικότερες εργασίες και ευθύνες του σχολικού βιβλιοθηκονόμου είναι η ανάπτυξη και διατήρηση της συνεργασίας ανάμεσα σε βιβλιοθήκη και μαθητές, καθώς επίσης και ανάμεσα στην βιβλιοθήκη και τους εκπαιδευτικούς της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Ειδικότερα, ο σχολικός βιβλιοθηκονόμος είναι αναγκαίο να είναι επικοινωνιακός και φιλικός ώστε με αυτόν τον τρόπο να δημιουργήσει ένα ομαδικό και φιλικό κλίμα (American Association of School Librarians, 2010).

Συγκεκριμένα ο σχολικός βιβλιοθηκονόμος καλείται να ανταποκρίνεται στις εξής υποχρεώσεις (ALA, 2021):

- Υποστήριξη σε ενέργειες οι οποίες αποσκοπούν στην βελτίωση του σχολείου.
- Παροχή συμβουλών και προτάσεων σε καθηγητές, γονείς και στη διεύθυνση οι οποίες θα αποσκοπούν στην βελτίωση των ικανοτήτων των παιδιών.
- Ανάπτυξη ενός περιβάλλοντος το οποίο θα βαδίζει ταυτόχρονα με την σχολική διδασκαλία και θα βοηθά υποστηρικτικά με τη χρήση των νέων μέσων και της τεχνολογίας η οποία έχει αναπτυχθεί σημαντικά τα τελευταία

χρόνια. Η τεχνολογία είναι πλέον απαραίτητη σε όλους τους τομείς καθώς αναπτύσσεται με ραγδαίους ρυθμούς με αποτέλεσμα τα παιδιά να είναι αναγκαίο να γνωρίζουν τις εκάστοτε αλλαγές.

- Ακόμη ο σχολικός βιβλιοθηκονόμος είναι απαραίτητο να ενημερώσει την μαθητική κοινότητα για τα πνευματικά δικαιώματα του κάθε υλικού και τον τρόπο με τον οποίο μπορούν να χρησιμοποιήσουν το υλικό.
- Ενθάρρυνση για τη χρήση της βιβλιοθήκης από την εκπαιδευτική καθώς και από την μαθητική κοινότητα.
- Η επικοινωνία καθώς και η προώθηση της σχολικής βιβλιοθήκης αποτελούν σημαντικό ρόλο στην αύξηση της χρήσης της. Αυτό επιτυγχάνεται με την ενημέρωση και ενθάρρυνση των γονέων ώστε να ωθούν τα παιδιά τους στην χρήση της βιβλιοθήκης.

Επιπλέον, η συνεχής ενημέρωση των γονέων για τις προσφερόμενες υπηρεσίες της βιβλιοθήκης καθώς και της εκπαιδευτικής κοινότητας, μπορεί να επιτευχθεί με την ανάπτυξη ενημερωτικών φυλλαδίων, την ενημέρωση της ιστοσελίδας καθώς και στην αποστολή προσωπικών μηνυμάτων στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο (e-mail).

Σημαντικότεροι συνεργάτες των σχολικών βιβλιοθηκονόμων είναι οι εκπαιδευτικοί πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Γι αυτό το λόγο οι βιβλιοθηκονόμοι είναι αναγκαίο να παρουσιάσουν και προωθήσουν τον ρόλο τους στην σχολική βιβλιοθήκη ώστε οι εκπαιδευτικοί να μπορούν να γνωρίσουν και να χρησιμοποιήσουν τις δυνατότητες και παροχές της βιβλιοθήκης. Όσον αφορά τη συνεργασία μεταξύ των βιβλιοθηκονόμων με τους εκπαιδευτικούς είναι αναγκαίο (American Association of School Librarians, 2010):

- Να συμμετέχουν στην εκπαιδευτική διαδικασία ώστε να φροντίσουν η και να προβούν στην επίλυση τυχόν προβλημάτων τα οποία αποτελούν εμπόδιο στην ελεύθερη παροχή των πληροφοριών στους μαθητές. Αυτό σημαίνει πως είναι αναγκαίο να γνωρίζουν τον εξοπλισμό, τα μέσα και το υλικό το οποίο είναι απαραίτητο για την κάλυψη η και επιπλέον παροχή γνώσης η οποία θα συμβάλει στην περαιτέρω ανάπτυξη των γνώσεων των μαθητών.
- Συνεργασία με τους εκπαιδευτικούς με σκοπό την ανάπτυξη εργασιών οι οποίες έχουν σκοπό την έρευνα και αξιολόγηση. Με αυτόν τον τρόπο οι

μαθητές αναπτύσσουν την ικανότητα της κριτικής σκέψης και οδηγούνται στην επιλογή πληροφοριών από έμπειρες πηγές.

- Συνεργασία για τη δημιουργία και εφαρμογή δραστηριοτήτων και ασκήσεων με τους μαθητές με σκοπό την ανάπτυξη της επιθυμίας των μαθητών για την ανάγνωση και περαιτέρω γνώση.

ΓΝΩΣΕΙΣ

Ο σχολικός βιβλιοθηκονόμος διαθέτει εξειδικευμένη γνώση σύμφωνα με την οποία μπορεί να συλλέγει, αξιολογήσει και οργανώσει πληροφορίες καθώς επίσης να χρησιμοποιήσει αυτές τις πληροφορίες με ηθικό τρόπο (ALA, 2021).

Αναπτύσσει την συλλογή της βιβλιοθήκης βασιζόμενος στις ανάγκες της εκπαιδευτικής και μαθησιακής κοινότητας (ALA, 2021).

Παρέχει ελεύθερη πρόσβαση στη γνώση σε όλους τους μαθητές χωρίς διακρίσεις.

Συνεργάζεται με άλλες βιβλιοθήκες με σκοπό την ανταλλαγή υλικού και εμπειριών τα οποία αφορούν τα ζητήματα του σχολείου (ALA, 2021).

Ακόμη ο σχολικός βιβλιοθηκονόμος είναι απαραίτητο να αναπτύξει πρακτικές και δραστηριότητες μέσα από τις οποίες αποτυπώνεται η αποτελεσματικότητα της σχολικής βιβλιοθήκης και η αναγκαιότητά της για την εκπαιδευτική διδασκαλία (ALA, 2021).

Αναγκαίο επίσης είναι ο βιβλιοθηκονόμος να διαθέτει συνεχώς ενημερωμένη γνώση ώστε να εφαρμόσει την οποιαδήποτε αλλαγή στο σχολικό περιβάλλον και να προσαρμόσει το υλικό και τα μέσα ανάλογα με τις εκάστοτε αλλαγές (ALA, 2021).

Μια άλλη σημαντική αρμοδιότητα του βιβλιοθηκονόμου είναι η διαχείριση των οικονομικών θεμάτων της βιβλιοθήκης. Ειδικότερα, πρέπει να γνωρίζει το κόστος των αναγκών της βιβλιοθήκης (όπως για παράδειγμα χαρτογραφικό υλικό, υπάλληλοι, νέες προσκτήσεις, μέσα κ.λπ.) (ALA, 2021).

Επιλογή του κατάλληλου υλικού το οποίο θα βασίζεται στις ανάγκες των μαθητών όσων αφορά την σχολική τους επίδοση, τις ανάγκες των μαθητών με σκοπό την

κάλυψη του ελεύθερου χρόνου τους, καθώς επίσης τυχόν ανάγκες των εκπαιδευτικών (ALA, 2021).

Επιπροσθέτως, είναι απαραίτητο να συμβάλει στην ρύθμιση του ωραρίου της σχολικής βιβλιοθήκης με τρόπο ο οποίος να συμβαδίζει με τις ώρες που οι μαθητές διαθέτουν χρόνο να τη χρησιμοποιήσουν (ALA, 2021).

Ωστόσο, οι αρμοδιότητες και υποχρεώσεις του σχολικού βιβλιοθηκονόμου δεν είναι απολύτως ξεκάθαρες. Οι ρόλοι μεταβάλλονται συνεχώς λόγω της συνεχούς αυξημένης τεχνολογικής ανάπτυξης καθώς επίσης και του τρόπου διδασκαλίας.

Ανάγνωση

Αναπτύσσει τρόπους με τους οποίους προωθεί την ανάγνωση. Για παράδειγμα η χρήση νέων μορφών υλικού ανάγνωσης (όπως άρθρα, ηλεκτρονικά βιβλία, ηχητικά βιβλία) αποτελούν μέσα τα οποία είναι περισσότερο προσιτά στους μαθητές καθώς οι περισσότεροι γνωρίζουν να τα χειρίζονται χωρίς αυτό να σημαίνει την υποβάθμιση του έντυπου υλικού (School Library Journal, 2020).

Ενημέρωση των μαθητών σχετικά με τις διαθέσιμες εφαρμογές ηλεκτρονικών βιβλίων (School Library Journal, 2020).

Η βιβλιοθήκη είναι απαραίτητο να έχει ελεύθερη πρόσβαση σε συλλογές ηλεκτρονικών βιβλίων ώστε να είναι ελεύθερα διαθέσιμα στους μαθητές.

Ο σχολικός βιβλιοθηκονόμος είναι απαραίτητο επίσης να ενημερώνεται για τα ενδιαφέροντα των μαθητών και να προτείνει βιβλία τα οποία κρίνει ότι ενδιαφέρουν τους μαθητές (School Library Journal, 2020).

Ακόμη ο σχολικός βιβλιοθηκονόμος μπορεί να συνεργαστεί με μαθητές με αποτέλεσμα να μοιραστούν την εμπειρία τους με την υπόλοιπη σχολική κοινότητα (School Library Journal, 2020).

Πληροφόρηση

Τα εργαλεία τα οποία διατίθενται στις μηχανές αναζήτησης είναι απαραίτητο να διδαχθούν στους μαθητές με σκοπό να μπορέσουν να τα χρησιμοποιήσουν αποτελεσματικά για τον εντοπισμό της σωστής πληροφορίας (School Library Journal, 2020).

Ακόμα είναι απαραίτητο στο επόμενο στάδιο οι μαθητές να μάθουν να αξιολογούν την πληροφορία την οποία έχουν συλλέξει με τη χρήση ορθών λέξεων – κλειδιών.

Εκτός από τα εργαλεία οι μαθητές είναι απαραίτητο να γνωρίσουν τις βάσεις δεδομένων που μπορούν να χρησιμοποιήσουν για τον εντοπισμό των πληροφοριών που τους ενδιαφέρουν (School Library Journal, 2020).

Ανάπτυξη και συνεχής ενημέρωση της ιστοσελίδας της βιβλιοθήκης.

Συνεχής ενημέρωση για την αποτελεσματική πρόσβαση των μαθητών και καθηγητών στο υλικό (School Library Journal, 2020).

Ακόμα οι μαθητές οφείλουν να γνωρίζουν πως μπορούν να επικοινωνήσουν για οποιαδήποτε πληροφορία χρειαστούν.

Επίσης, ο σχολικός βιβλιοθηκονόμος μπορεί να δείξει στους μαθητές πως μπορούν να παρουσιάσουν την εργασία τους ηλεκτρονικά (School Library Journal, 2020).

Συλλογή

Η δημιουργία μιας συλλογής στην οποία θα είναι εύκολος ο εντοπισμός του υλικού είναι αναγκαία. Οι μαθητές πρέπει να έχουν πρόσβαση ηλεκτρονικά στην συλλογή και να γνωρίζουν οποιαδήποτε στιγμή εάν το υλικό το οποίο χρειάζονται είναι διαθέσιμο.

Η συλλογή είναι απαραίτητο να διαθέτει διάφορες μορφές υλικού, έντυπο, οπτικοακουστικό, μέσα για την χρήση του οπτικοακουστικού υλικού (ηλεκτρονικούς υπολογιστές, ηχεία κλπ) (School Library Journal, 2020).

Ο χώρος της βιβλιοθήκης δεν πρέπει να παρουσιάζεται αποκλειστικά ως ένας χώρος με βιβλία. Ειδικότερα, απαραίτητη είναι η δημιουργία ενός χώρου ανάγνωσης, χώρου παρουσίασης κάποιου βιβλίου ακόμη και παρουσίασης κάποιας σχολικής εργασίας (School Library Journal, 2020).

Ο βιβλιοθηκονόμος είναι απαραίτητο να είναι διαθέσιμος όχι μόνο στον χώρο της βιβλιοθήκης αλλά και εκτός. Ειδικότερα, είναι απαραίτητη η επικοινωνία μαζί του μέσω του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου καθώς επίσης και μέσω της ιστοσελίδας με την χρήση της άμεσης συνομιλίας (School Library Journal, 2020).

Διαμοιρασμός

Οι μαθητές είναι απαραίτητο να γνωρίζουν πως στην περίπτωση που δημιουργήσουν μια εργασία η οποία είναι αξιόλογη μπορούν να συμμετάσχουν σε διαγωνισμούς

στους οποίους μπορεί να τους υποστηρίξει η βιβλιοθήκη καθώς επίσης και η σχολική κοινότητα (School Library Journal, 2020).

Ακόμη οι μαθητές πρέπει να ενημερώνονται ότι έχουν την δυνατότητα να επικοινωνήσουν με άτομα, πανεπιστήμια και βιβλιοθήκες εκτός από του σχολείου τους (School Library Journal, 2020).

Ο βιβλιοθηκονόμος είναι απαραίτητο να βοηθήσει τους μαθητές να επιλέγουν την ανάγνωση και τη χρήση της βιβλιοθήκης και στις εξωσχολικές τους δραστηριότητες (School Library Journal, 2020).

Πνευματικά δικαιώματα

Ο σχολικός βιβλιοθηκονόμος είναι απαραίτητο να μάθει τους μαθητές να προστατεύουν το δικό τους δημιουργήματα αλλά και τις πηγές που χρησιμοποιούν. Για παράδειγμα δεν μπορούν να αντιγράψουν το έργο κάποιου άλλου καθώς αυτό αποτελεί λογοκλοπή (School Library Journal, 2020).

Ακόμη οι μαθητές οφείλουν να γνωρίσουν τον τρόπο με τον οποίο μπορούν να χρησιμοποιήσουν κάποια πηγή και πώς να παραπέμψουν σε αυτή.

Αυτό μπορεί να επιτευχθεί με τη χρήση παραδειγμάτων ώστε να είναι κατανοητό στους μαθητές πως μπορούν να δημιουργήσουν μια παραπομπή και βιβλιογραφία (School Library Journal, 2020).

Σε έρευνες οι οποίες έχουν πραγματοποιηθεί σε σχολεία τα οποία διαθέτουν σχολικό βιβλιοθηκονόμο και σε σχολεία που δεν έχουν παρατηρείται στην πρώτη περίπτωση οι αναγνωστικές και ορθογραφικές ικανότητες να είναι ανεπτυγμένες καθώς επίσης και η δια βίου μάθηση η οποία υποστηρίζεται από την εκάστοτε σχολική βιβλιοθήκη (American Association of School Librarians, 2013).

Άλλες έρευνες οι οποίες έχουν πραγματοποιηθεί πριν από την εισαγωγή της τεχνολογίας στην εκπαιδευτική διαδικασία απέδειξαν πως οι μαθητές οι οποίοι χρησιμοποιούσαν την σχολική βιβλιοθήκη παρουσίασαν βελτίωση στην γλωσσική τους ικανότητα και έκφραση. Η μελέτη αυτή πραγματοποιήθηκε το 1975 από τον Aaron (Lance et al., 2000a).

Ο Bailey από την άλλη το 1970 σε έρευνα που πραγματοποίησε σε μαθητές οι οποίοι ήταν αδύναμοι στα μαθήματα τους ένταξε σε ένα πρόγραμμα 12 εβδομάδων όπου απαραίτητη προϋπόθεση ήταν η χρήση της σχολικής βιβλιοθήκης. Τα αποτελέσματα

έδειξαν πως τα παιδιά αυτά ύστερα από το τέλος της έρευνας παρουσίαζαν ανεπτυγμένες γλωσσικές ικανότητες καθώς επίσης και εκφραστικές (Lance et al., 2000a).

Ο Gilliland το 1986 επιχείρησε να ερευνήσει την βελτίωση των μαθητών στην συγγραφή εκθέσεων. Τα αποτελέσματα έδειξαν πως οι μαθητές οι οποίοι ξεκίνησαν να χρησιμοποιούν την βιβλιοθήκη με το πέρας των χρόνων τα γραπτά τους παρουσίαζαν σημαντική βελτίωση (Lance et al., 2000a).

Σε έρευνά του ο Hutchinson το 1982 σε συνεργασία με τους εκπαιδευτικούς επιχείρησαν να δώσουν ως αρμοδιότητα ορισμένες δεξιότητες για την χρήση της βιβλιοθήκης σε μαθητές για την χρονική περίοδο των 2 εβδομάδων. Τα αποτελέσματα έδειξαν πως τα παιδιά χρησιμοποιούσαν και επισκέπτονταν την βιβλιοθήκη πιο συχνά και είχαν μεταφέρει την εμπειρία τους και στους συμμαθητές τους με αποτέλεσμα να αυξηθεί ο αριθμός χρηστών της βιβλιοθήκης (Lance et al., 2000a).

Στις περισσότερες έρευνες που έχουν πραγματοποιηθεί παρουσιάζεται αναγκαία η συνεργασία μεταξύ βιβλιοθηκονόμου και καθηγητή (Lance et al., 2000a).

Ωστόσο, σε άλλες έρευνες παρουσιάζονται και ορισμένα μειονεκτήματα. Σε μερικά σχολεία οι μαθητές δήλωσαν πως ο σχολικός βιβλιοθηκονόμος δεν συνέβαλε σημαντικά στην ανάπτυξη των γνώσεων τους απλά τους καθοδηγούσε σε ορισμένες διαδικασίες οι οποίες αφορούν τον εντοπισμό του υλικού. Ακόμη τα αποτελέσματα έδειξαν πως ορισμένοι βιβλιοθηκονόμοι περιορίζονται στα καθήκοντα του παραδοσιακού σχολικού βιβλιοθηκονόμου (Lance et al., 2000a).

Το επάγγελμα του σχολικού βιβλιοθηκονόμου παρουσιάζει ορισμένους περιορισμούς όσον αφορά τα άτομα τα οποία απασχολούνται στις βιβλιοθήκες. Ειδικότερα, στις περισσότερες περιπτώσεις τα άτομα αυτά είναι μεγάλης ηλικίας με αποτέλεσμα να μην μπορούν να ανταποκριθούν σε μεγάλο βαθμό στο συνεχώς μεταβαλλόμενο τεχνολογικό περιβάλλον. Το επάγγελμα αυτό παρουσιάζει ορισμένα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα. Ειδικότερα, όσον αφορά τα πλεονεκτήματα το ωράριο είναι ευέλικτο με αποτέλεσμα να προτιμάται ως επάγγελμα. Ακόμη το εργασιακό περιβάλλον είναι ευχάριστο και τα άτομα διαθέτουν κάποιο βαθμό αυτονομίας καθώς είναι οι ίδιοι που καλούνται να αποφασίζουν σε αρκετά ζητήματα. Από την άλλη ο

μισθός παραμένει μη ικανοποιητικός με αποτέλεσμα τον ενδοιασμό των νέων ατόμων για την επιλογή του επαγγέλματος του βιβλιοθηκονόμου (Walker, 2011).

Στον χώρο των σχολικών βιβλιοθηκών παρουσιάζονται αρκετοί ενδοιασμοί όσον αφορά τον ρόλο του σχολικού βιβλιοθηκονόμου. Πρέπει να λειτουργεί ως σχολικός βιβλιοθηκονόμος ή εκπαιδευτικός η και τα δυο; Σε έρευνες που έχουν πραγματοποιηθεί τα αποτελέσματα έδειξαν πως οι βιβλιοθηκονόμοι οι οποίοι λειτουργούσαν και ως εκπαιδευτικοί επηρέαζαν σε μεγαλύτερο βαθμό την ανάπτυξη των δεξιοτήτων των μαθητών (Lance et al., 2000b).

Σε άλλες έρευνες τα αποτελέσματα έδειξαν πως και στην περίπτωση που ο σχολικός βιβλιοθηκονόμος συνεργάζονταν με τους εκπαιδευτικούς παρέχοντας τους συμβουλές για την ανάπτυξη της κρίσης και των γλωσσικών ικανοτήτων των μαθητών, καθώς επίσης και προτείνοντας τους υλικό το οποίο θα βοηθήσει στην εκπαιδευτική διαδικασία και ευκολότερη κατανόηση των μαθητών. Και σε αυτήν την περίπτωση τα αποτελέσματα ήταν θετικά καθώς η εκπαιδευτική διαδικασία ήταν αποτελεσματικότερη. Τα αποτελέσματα ήταν θετικά και ως προς την καλύτερη κατανόηση των κειμένων αλλά και στην ορθή ανάπτυξη δοκιμίων. Οι εκπαιδευτικοί στις περισσότερες περιπτώσεις είναι διατεθειμένοι να συνεργαστούν με τον σχολικό βιβλιοθηκονόμο με σκοπό την προώθηση της ανάγνωσης (Lance et al., 2000b).

Όσον αφορά την τεχνολογία και την ανάπτυξή της σε έρευνες οι οποίες πραγματοποιήθηκαν, παρουσιάζονται αποτελέσματα όπου στην περίπτωση που χρησιμοποιείται τεχνολογικός εξοπλισμός και μέσα στην εκπαιδευτική διαδικασία η μάθηση είναι περισσότερο ευχάριστη και αποτελεσματική. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι οι μαθητές είναι εξοικειωμένοι με τις νέες τεχνολογίες με αποτέλεσμα όταν αυτές χρησιμοποιούνται και στην διδασκαλία να είναι περισσότερο προσιτές σε αυτούς. Ωστόσο, η τεχνολογία είναι απαραίτητο να χρησιμοποιηθεί σωστά ώστε να είναι αποτελεσματική στην διδασκαλία. Σε αυτό συμβάλει ο σχολικός βιβλιοθηκονόμος ο οποίος συμβουλεύει τους εκπαιδευτικούς για τη χρήση της (Lance et al., 2000b).

Ο σχολικός βιβλιοθηκονόμος στο Ηνωμένο Βασίλειο

Η απόκτηση πληροφοριακού γραμματισμού αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα ζητήματα για τους καθηγητές. Οι μαθητές είναι αναγκαίο να διαθέτουν πληροφοριακές δεξιότητες και γνώσεις ειδικότερα τη σύγχρονη εποχή όπου η τεχνολογία έχει εισβάλει σε όλους τους τομείς της καθημερινής ζωής. Η γνώση αυτή αποκτάται με την σωστή καθοδήγηση και εκπαίδευση των μαθητών από τους καθηγητές οι οποίοι συνεργάζονται με τους σχολικούς βιβλιοθηκονόμους. Αν και ο ρόλος της σχολικής βιβλιοθήκης είναι πρωταρχικός για την εκμάθηση του πληροφοριακού γραμματισμού, ο ρόλος αυτός τις περισσότερες φορές δεν είναι γνωστός.

Η Merga πραγματοποίησε μελέτη η οποία αφορά τον ρόλο της σχολικής βιβλιοθήκης για την απόκτηση πληροφοριακού γραμματισμού. Η μελέτη αυτή αφορά σχολικές βιβλιοθήκες του Ηνωμένου Βασιλείου. Για την πραγματοποίηση της συγκεκριμένης μελέτης η μεθοδολογική προσέγγιση η οποία ακολουθήθηκε ήταν ποσοτική και ποιοτική. Συγκεκριμένα, χρησιμοποιήθηκαν 40 έγγραφα τα οποία περιέγραφαν τον ρόλο του σχολικού βιβλιοθηκονόμου. Τα έγγραφα αυτά εντοπίστηκαν μεταξύ Απριλίου του 2020 και Ιουνίου του 2020 στο διαδίκτυο, στην μηχανή αναζήτησης Google. Τα αποτελέσματα της αναζήτησης (τα τελευταία 10 χρόνια) έδειξαν πως ο σχολικός βιβλιοθηκονόμος στο Ηνωμένο Βασίλειο δεν είναι αναγνωρισμένος με αυτό το όνομα αλλά με ποικίλα ονόματα ανάλογα με το σχολείο ή την περιοχή. Η ίδια κατάσταση παρατηρείται και στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής. (Merga, 2019) Ωστόσο, η επικράτηση ενός συγκεκριμένου ονόματος για κάποιο επάγγελμα είναι σημαντικός διότι με αυτόν τον τρόπο η ερευνητική κοινότητα έχει τη δυνατότητα παρακολούθησης των αλλαγών που πραγματοποιούνται στο επάγγελμα (Merga, 2020).

Η πλειοψηφία παρουσίασε τον σχολικό βιβλιοθηκονόμο ως ένα άτομο το οποίο υποστηρίζει την ανάπτυξη της συλλογής όσον αφορά τα λογοτεχνικά κείμενα, και προώθησή τους με σκοπό την ανάπτυξη της ανάγνωσης. Αυτό σημαίνει πως στο Ηνωμένο Βασίλειο οι σχολικοί βιβλιοθηκονόμοι εστιάζουν περισσότερο στην προώθηση της ανάγνωσης με αποτέλεσμα αυτός ο ρόλος να είναι λίγο περίπλοκος σε σχέση με την υποστήριξη του γραμματισμού. Ωστόσο, ο ρόλος της σχολικής βιβλιοθήκης είναι υποστηρικτικός και εξελισσόμενος με αποτέλεσμα οι σχολικές βιβλιοθήκες στο Ηνωμένο Βασίλειο να είναι σημαντικές και πολύτιμες για την παιδεία (Merga, 2020).

Ειδικότερα, στην συγκεκριμένη μελέτη παρατηρήθηκαν 7 στοιχεία τα οποία επαναλαμβάνονταν με σκοπό την υποστήριξη του γραμματισμού. Τα στοιχεία αυτά ήταν (Merga, 2020):

1. η υποστήριξη στην επιλογή της βιβλιογραφίας (Support literature selection),
2. ευρεία και τρέχουσα γνώση της λογοτεχνίας (Have a broad and current knowledge of literature),
3. προώθηση μοντέλου ανάγνωσης για ευχαρίστηση (Promote and model reading for pleasure),
4. σχεδιασμός και υποστήριξη εκδηλώσεων με σκοπό την προώθηση της ανάγνωσης και της λογοτεχνίας (Devise and support reading and literature events),
5. προώθηση της αναγνωστικής κουλτούρας του σχολείου (Promote a whole-school reading culture),
6. στενή συνεργασία με τους μαθητές με σκοπό την ανάπτυξη των δεξιοτήτων της ανάγνωσης και γραμματισμού (Work closely with students to support reading and literacy skill development),
7. υποστήριξη και εφαρμογή προγραμμάτων ανάγνωσης (Implement and support reading programmes).

Τα σχολεία στο Ηνωμένο Βασίλειο και στην Ουαλία χρηματοδοτούνται από το κράτος με αποτέλεσμα την κατάλληλη διαχείριση των πόρων. Πολλά είναι ωστόσο τα σχολεία τα οποία αναγνωρίζουν την ανάγκη ύπαρξης σχολικής βιβλιοθήκης. Σε νομοθετικό επίπεδο δεν υφίσταται νομική απαίτηση που να υπαγορεύει την ύπαρξη σχολικής βιβλιοθήκης. Με αυτόν τον τρόπο καθίσταται αδύνατη η ύπαρξη σχολικής βιβλιοθήκης σε όλα τα σχολεία (Turner et al, 2007).

Το 2007 οι Turner, Matthews, Ashcroft και Farrow πραγματοποίησαν έρευνα με σκοπό τη μελέτη της διαχείρισης των σχολικών βιβλιοθηκών σε ανεξάρτητα σχολεία της Αγγλίας και της Ουαλίας. Η δειγματοληψία της έρευνας αποτελείται από τους διευθυντές των ανεξάρτητων σχολείων, από ασκούμενους και δίκτυα σχολικών βιβλιοθηκονόμων. Στην μελέτη τονίζεται πως η υποστήριξη των σχολικών βιβλιοθηκών από τους διευθυντές των σχολείων υφίστανται πάντα σε χώρες όπως οι Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής, Καναδάς και Αυστραλία. Όσον αφορά το

Ηνωμένο Βασίλειο η υποστήριξη αυτή έχει αυξηθεί περισσότερο τα τελευταία χρόνια (Turner et al, 2007).

Γι αυτό το λόγο η έρευνα προβαίνει στην ανάλυση της άποψης και των διευθυντών των σχολείων αλλά και των σχολικών βιβλιοθηκονόμων σε θέματα τα οποία αφορούν την διαχείριση της βιβλιοθήκης. Τα αποτελέσματα έδειξαν πως οι σχολικοί βιβλιοθηκονόμοι κατανοούν τον ρόλο των διευθυντών. Από την άλλη πλευρά οι διευθυντές παρουσιάζονται να αρχίζουν να κατανοούν την σημασία της σχολικής βιβλιοθήκης για την βελτίωση της μάθησης και της εκπαιδευτικής διαδικασίας γενικότερα (Turner et al, 2007).

Το 2011 οι Brackenbury και Willett σε έρευνά τους μελέτησαν την ανάγκη να καταστεί ο σχολικός βιβλιοθηκονόμος επικεφαλής του εκάστοτε σχολικού τμήματος. Υπάρχουν αρκετές διαφωνίες όσον αφορά το ζήτημα αυτό. Ειδικότερα, στην βιβλιογραφία στο Ηνωμένο Βασίλειο παρατηρείται μια σύγκρουση για το εάν ο σχολικός βιβλιοθηκονόμος πρέπει να έχει υποστηρικτικό ρόλο ή να αποτελέσει τον επικεφαλής του σχολικού τμήματος (Brackenbury and Willett, 2011).

Η έρευνα αφορά σχολικές βιβλιοθήκες του Ηνωμένου Βασιλείου. Η μεθοδολογική προσέγγιση η οποία ακολουθήθηκε ήταν ποσοτική με τη χρήση ερωτηματολογίου. Ειδικότερα, το ερωτηματολόγιο διανεμήθηκε σε 77 συνολικά σχολεία του Cheshire εκ των οποίων το 58% του δείγματος που ανταποκρίθηκε αποτελούνταν από σχολικούς βιβλιοθηκονόμους και το 49% από διευθυντές (Brackenbury and Willett, 2011).

Τα αποτελέσματα έδειξαν πως η πλειοψηφία των σχολικών βιβλιοθηκονόμων εργάζονταν ως προσωπικό υποστήριξης της εκπαιδευτικής διαδικασίας και ένας σημαντικός αριθμός του δείγματος εργάζονταν και ως επικεφαλής τμήματος. Σημαντικό αποτελεί το γεγονός ότι στη μελέτη τονίζεται πως αν και οι σχολικοί βιβλιοθηκονόμοι αναλάμβαναν τον ρόλο του επικεφαλής ο ρόλος αυτός δεν αναγνωρίζονταν. Ακόμα παρατηρήθηκε πως η αναγνώριση αυτή είναι περισσότερο εφικτή σε ανεξάρτητα σχολεία και λιγότερο στα κρατικά σχολεία. Επιπροσθέτως, στις περισσότερες περιπτώσεις οι απόψεις των διευθυντών και των σχολικών βιβλιοθηκονόμων διέφεραν ως προς τις ευθύνες του βιβλιοθηκονόμου. Το γεγονός αυτό αποτελεί σημαντικό εμπόδιο στην διαχείριση της σχολικής βιβλιοθήκης και επομένως και στην εκμάθηση των μαθητών. Οι σχέσεις διευθυντή και σχολικού

βιβλιοθηκονόμου είναι αναγκαίο να είναι παρόμοιες με αποτέλεσμα την καλύτερη λειτουργία της σχολικής βιβλιοθήκης (Brackenbury and Willett, 2011).

Οι Williams & Wavell μελέτησαν επίσης την επίδραση της χρήσης της σχολικής βιβλιοθήκης στις σχολικές επιδόσεις. Αναλυτικότερα, στην έρευνα αναφέρεται πως όλα τα σχολεία είχαν πρόσβαση σε υπηρεσίες της σχολικής βιβλιοθήκης. Ακόμα τονίζεται πως η πλειοψηφία των σχολικών βιβλιοθηκών απαρτίζεται από σχολικό βιβλιοθηκονόμο ο οποίος διαθέτει τις κατάλληλες δεξιότητες με σκοπό να βοηθήσει την εκπαιδευτική διαδικασία. Ωστόσο, στο άρθρο αναφέρεται πως δεν επικρατεί ίδια κατάσταση στο υπόλοιπο Ηνωμένο Βασίλειο. Η σχέση της σχολικής βιβλιοθήκης και του σχολείου στη Σκωτία χρονολογείται από τις αρχές του 1990. Αυτό σημαίνει πως οι σχολικές βιβλιοθήκες εστίαζαν στο σχολικό πρόγραμμα και με αυτόν τον τρόπο ανέπτυσαν και διαχειρίζονταν ανάλογα την συλλογή της βιβλιοθήκης (Williams et al, 2001).

Σημαντικό γεγονός αποτελεί και η χρηματοδότηση η οποία πραγματοποιείται από το κράτος. Ο συγγραφέας αναφέρει πως το κράτος παρέχει τα κατάλληλα κονδύλια για τις σχολικές βιβλιοθήκες με σκοπό την βελτίωση της μάθησης. Ο ρόλος της σχολικής βιβλιοθήκης παραδοσιακά είναι η ανάπτυξη της ανάγνωσης και η ανάγνωση και εκτός τους σχολικού περιβάλλοντος. Τα τελευταία χρόνια η τεχνολογική ανάπτυξη έχει διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στην εισαγωγή της τεχνολογίας στα σχολεία και στις σχολικές βιβλιοθήκες. Οι ερευνητές απευθύνθηκαν σε σχολεία δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης της Σκωτίας. Η μελέτη πραγματοποιήθηκε με τη χρήση ορισμένων δραστηριοτήτων οι οποίες αφορούν έρευνα και γενικότερες γνώσεις. Με τη μέθοδο της παρατήρησης οι ερευνητές εντόπισαν την πληροφοριακή συμπεριφορά των μαθητών. Οι δεξιότητές τους παρατηρήθηκε να χρειάζονται περαιτέρω ανάπτυξη και σε αυτό θα συμβάλλουν σημαντικά οι σχολικοί βιβλιοθηκονόμοι και οι καθηγητές (Williams et al, 2001).

Η Gildersleeves διεξήγαγε 2 ετής μελέτη στα 4 έθνη του Ηνωμένου Βασιλείου με σκοπό την μελέτη της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Συγκεκριμένα, χρησιμοποίησε 2 προσεγγίσεις. Η πρώτη αφορά τον εντοπισμό της παρουσίας και της δραστηριότητας της σχολικής βιβλιοθήκης για την βελτίωση των βαθμών των μαθητών. Η δεύτερη αφορά την μελέτη του τρόπου με τον οποίο αντιλαμβάνονται και κατανοούν οι καθηγητές, οι μαθητές και διευθυντές των ρόλο και τη σημασία της ύπαρξης της

σχολικής βιβλιοθήκης και του σχολικού βιβλιοθηκονόμου. Τέλος, η έρευνα ολοκληρώνεται με την μελέτη της άποψης των φοιτητών της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Ειδικότερα, οι φοιτητές τονίζουν την σημασία της σχολικής βιβλιοθήκης για την υποστήριξη και αποτελεσματικότητα στις εξετάσεις για την εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση (Gildersleeves, 2012).

Η έρευνα βασίζεται σε μελέτες οι οποίες έχουν πραγματοποιηθεί στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής. Συγκεκριμένα, αποσκοπεί στον εντοπισμό της συνεισφοράς του σχολικού βιβλιοθηκονόμου ώστε να μπορέσει να προτείνει την βελτίωση τους εφόσον υπάρχουν. Με άλλα λόγια η μεθοδολογία η οποία ακολουθείται αποτελεί ανάμειξη των παρακάτω (Gildersleeves, 2012):

- Διαδικτυακή έρευνα των καθηγητών της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στο Ηνωμένο Βασίλειο.
- Διαδικτυακή έρευνα των υπηρεσιών υποστήριξης της σχολικής βιβλιοθήκης,
- Συνεντεύξεις με καθηγητές και προσωπικό,
- Έρευνα σε μαθητές της τάξης 8 και 11,
- Συνεντεύξεις ομάδων εστίασης με μαθητές,
- Έρευνα γονέων των μαθητών,
- Έρευνα των φοιτητών,

Οι ερωτήσεις οι οποίες τίθενται αφορούν την χρήση και αξία της σχολικής βιβλιοθήκης. Σκοπός είναι να προσδιοριστεί εάν υφίσταται κάποιο πρότυπο ή συμβάλει κάποιο άτομο (για παράδειγμα ο σχολικός βιβλιοθηκονόμος) στην αντίληψη τους για τη χρήση της βιβλιοθήκης (Gildersleeves, 2012).

Οι Teravainen και Clark πραγματοποίησαν έρευνα το 2017 με σκοπό την παρουσίαση της ανασκόπησης της βιβλιογραφίας σχετικά με την κατάσταση που επικρατεί στις σχολικές βιβλιοθήκες στο Ηνωμένο Βασίλειο. Στην έρευνα αναφέρεται πως δεν υφίστανται επίσημα στατιστικά στα οποία να παρουσιάζεται ο αριθμός των υπάρχοντων σχολικών βιβλιοθηκών στο Ηνωμένο Βασίλειο. Ακόμα επισημαίνεται πως δεν υπάρχει σχετική νομοθεσία η οποία να υπαγορεύει την ύπαρξη σχολικής βιβλιοθήκης στο σχολείο. Η απόφαση αυτή είναι αποκλειστικά του διευθυντή του εκάστοτε σχολείου. Ωστόσο, σε ορισμένες μελέτες παρατηρείται να υπάρχουν σχολικές βιβλιοθήκες σε πολλά δημοτικά σχολεία (Teravainen and Clark, 2017).

Σε έρευνα του CLIP παρουσιάζονται ορισμένα στοιχεία σχετικά με τον αριθμό των σχολικών βιβλιοθηκών στο Ηνωμένο Βασίλειο. Αναλυτικότερα, παρουσιάζεται το 81% να διαθέτουν συγκεκριμένο χώρο σχολικής βιβλιοθήκης και το 19% διαθέτει χώρο με βιβλιοστάσια στις αίθουσες διδασκαλίας. Το δείγμα της έρευνας αποτελούνταν από 651 ερωτηθέντες δημοτικών σχολείων. Σε παρόμοια έρευνα με δείγμα 1000 ατόμων παρουσίασε ότι όλα τα δημοτικά σχολεία διαθέτουν σχολική βιβλιοθήκη. Ωστόσο, η έννοια της σχολικής βιβλιοθήκης διέφερε σε κάθε περίπτωση όσον αφορά τον χώρο (σε ορισμένες περιπτώσεις αποτελούσε χωριστή αίθουσα, σε άλλες μια γωνιά στην αίθουσα διδασκαλίας) (Teravainen and Clark, 2017).

Ο αριθμός των σχολικών βιβλιοθηκών παρουσιάζεται μειωμένος και ένας από τους σημαντικότερους παράγοντες αποτελεί ο προϋπολογισμός. Στις σχολικές βιβλιοθήκες δεν διατίθενται σημαντικά ποσά με αποτέλεσμα την αναστολή της λειτουργίας τους. Τα ευρήματα έδειξαν πως τα δημοτικά σχολεία τα οποία διέθεταν σχολική βιβλιοθήκη είχαν και μειωμένο προϋπολογισμό. Στην έρευνα της SLA επίσης παρουσιάζεται ο προϋπολογισμός για τις σχολικές βιβλιοθήκες να είναι μειωμένος. Ειδικότερα, το 11% των δημοτικών σχολείων διέθετε 500£, το 17% διέθετε 1000-3000£ και 17% 3000-5000£ ετησίως (Teravainen and Clark, 2017).

Παρόμοια είναι και τα αποτελέσματα από την έρευνα της CLIP σχετικά με τον προϋπολογισμό των σχολικών βιβλιοθηκών δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Ειδικότερα, 16.5% των ερωτηθέντων ανέφεραν αύξηση του προϋπολογισμού, 49.3% των ερωτηθέντων ανέφεραν στάσιμο των προϋπολογισμό και 31.8% ανέφεραν μείωση του προϋπολογισμού. Σημαντικό αποτελεί το γεγονός ότι το 11.5% αναφέρει πως ο ετήσιος προϋπολογισμός των σχολικών βιβλιοθηκών ήταν κάτω των 3000£ και εξακολουθούσε να μειώνεται (Teravainen and Clark, 2017).

Ένας άλλος σημαντικός παράγοντας για την ύπαρξη και αποτελεσματική λειτουργία της σχολικής βιβλιοθήκης είναι το προσωπικό. Σε αρκετές περιπτώσεις παρατηρείται η σχολική βιβλιοθήκη να διαχειρίζεται από άτομα τα οποία δεν είναι πιστοποιημένοι βιβλιοθηκονόμοι. Σε έρευνα της APPG παρουσιάζεται μείωση του αριθμού των σχολικών βιβλιοθηκονόμων σε σχολεία της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στο Ηνωμένο Βασίλειο. Ειδικότερα, ο αριθμός των σχολικών βιβλιοθηκονόμων κατά τη χρονική περίοδο δυο ετών μειώθηκε στους 280 σύμφωνα με τα στοιχεία του Department for Education's School Workforce. Σε έρευνα της CLIP παρουσιάζεται το

ποσοστό 58.7% του δείγματος να διαθέτει καταρτισμένο σχολικό βιβλιοθηκονόμο και το 34.8% του δείγματος απάντησε πως η σχολική βιβλιοθήκη διαχειρίζονταν από άλλα άτομα (εθελοντές, διευθυντής, καθηγητές κλπ.) τα οποία δεν ήταν καταρτισμένοι βιβλιοθηκονόμοι (Teravainen and Clark, 2017).

Στην έρευνα της SLA τα ευρήματα διέφεραν στα σχολεία πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Όσον αφορά τα αποτελέσματα σχετικά με τη στελέχωση της σχολικής βιβλιοθήκης από βιβλιοθηκονόμο στα δημοτικά σχολεία παρατηρήθηκε το 34% του δείγματος διέθετε σχολικό βιβλιοθηκονόμο, το 25% διέθετε βοηθό διδασκαλίας, το 19% διέθετε δάσκαλο, το 6% των σχολικών βιβλιοθηκών διαχειρίζονταν από τον διευθυντή του σχολείου, το 8% από εθελοντές και το 2% από γονείς (Teravainen and Clark, 2017).

Η κατάσταση η οποία επικρατούσε στις σχολικές βιβλιοθήκες δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης διέφερε σημαντικά με εκείνες της πρωτοβάθμιας. Ειδικότερα, το 85% του δείγματος διέθετε σχολικό βιβλιοθηκονόμο ενώ το 8% διέθετε βοηθό βιβλιοθηκονόμου (Teravainen and Clark, 2017).

Πολλά είναι τα ζητήματα τα οποία είναι απαραίτητο να εντοπιστούν και να αντιμετωπιστούν σχετικά με τις σχολικές βιβλιοθήκες. Αυτό σημαίνει πως δεν αρκεί να υπάρχει η σχολική βιβλιοθήκη και ο σχολικός βιβλιοθηκονόμος αλλά είναι αναγκαία η ανάπτυξη της καλύτερης σχολικής βιβλιοθήκης. Σε αρκετές σχολικές βιβλιοθήκες το ωράριο λειτουργίας τους δεν είναι ορθά προγραμματισμένο με αποτέλεσμα σε αρκετές περιπτώσεις η βιβλιοθήκη να παραμένει κλειστή για τους μαθητές. Αυτό συμβαίνει κυρίως κατά τη διάρκεια του διαλλήματος για φαγητό. Η σχολική βιβλιοθήκη είναι απαραίτητο να παραμένει ανοιχτή στους μαθητές κυρίως τις ώρες που παρευρίσκονται στον χώρο του σχολείου. Αυτό συμβαίνει περισσότερο στα σχολεία της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης. Αντιθέτως, στα σχολεία δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης η σχολική βιβλιοθήκη παραμένει ανοιχτή χωρίς διακεκομμένο ωράριο και πολλές φορές λειτουργεί και μετά την ολοκλήρωση των σχολικών μαθημάτων (Ofsted, 2006).

Οι ειδικοί επιθεωρητές της Ofsted (Her Majesty's Inspectors -HMI) επισκέφθηκαν 32 σχολεία του Ηνωμένου Βασιλείου πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, με σκοπό να εντοπίσουν τον βαθμό αποτελεσματικότητας λειτουργίας της σχολικής

βιβλιοθήκης. Η έρευνα αυτή βασίστηκε στα αποτελέσματα της έρευνας που είχε πραγματοποιηθεί από την Ofsted. Τα αποτελέσματα της έρευνας αφορούν την χρονική περίοδο Σεπτέμβριος 2005 και Ιούλιος 2005. Τα αποτελέσματα έδειξαν πως οι σχολικές βιβλιοθήκες οι οποίες επιδίωκαν την βελτίωσή τους ήταν εκείνες στις οποίες παρενέβαινε ο διευθυντής του εκάστοτε σχολείου (Ofsted, 2006).

Επιπροσθέτως, οι αποτελεσματικότερες σχολικές βιβλιοθήκες ήταν και εκείνες στις οποίες υπήρχε άριστη συνεργασία μεταξύ των βιβλιοθηκονόμων και των καθηγητών. Ωστόσο, οι δεξιότητες των μαθητών όσον αφορά την πληροφοριακή παιδεία δεν είχαν τα επιθυμητά αποτελέσματα και οι μαθητές παρουσίαζαν δυσκολίες στην αναζήτηση και χρήση των πληροφοριών. Σε ορισμένα σχολεία τα οποία κρίθηκαν και ως τα καλύτερα όσον αφορά την διαχείριση και οργάνωση της σχολικής βιβλιοθήκης είχαν αναπτυχθεί ειδικά προγράμματα εκμάθησης της πληροφοριακής παιδείας. Αυτό συμβαίνει διότι η διεκπεραίωση των μαθημάτων στον χώρο της βιβλιοθήκης δεν αποτελούσε προϊόν ομόφωνης συμφωνίας από τα μέλη της σχολικής κοινότητας. Στις περισσότερες περιπτώσεις δεν ήταν εφικτός ο καθορισμός για το τι είναι απαραίτητο να διδαχθεί σε κάθε στάδιο (Ofsted, 2006).

Η αποτελεσματική βελτίωση των μαθητών ωστόσο δεν πραγματοποιείται αποκλειστικά με την ύπαρξη της σχολικής βιβλιοθήκης και σχολικού βιβλιοθηκονόμου. Όπως αναφέραμε και στα καθήκοντα του σχολικού βιβλιοθηκονόμου είναι απαραίτητη η οργάνωση μαθημάτων μέσα στον χώρο της σχολικής βιβλιοθήκης. Ορισμένες σχολικές βιβλιοθήκες πραγματοποιούν μαθήματα στον χώρο της βιβλιοθήκης με σκοπό να βοηθήσουν την σχολική κοινότητα στα διάφορα ζητήματα που αντιμετωπίζουν. Τα μαθήματα αυτά τα ανεβάζουν στην ιστοσελίδα της βιβλιοθήκης σύμφωνα με το ωράριο και τις μέρες. Με αυτόν τον τρόπο οι ενδιαφερόμενοι γνωρίζουν ποιο μάθημα επιθυμούν να παρακολουθήσουν. Μερικά παραδείγματα είναι: το σχολείο Powell County, Kentucky, το δίκτυο εκπαίδευσης της Γιούτα όπου διαθέτει λεπτομερειακά σε μορφή λίστας τους πόρους. Η Lindsey Ketchum δημοσιεύει το εβδομαδιαίο πρόγραμμα μαθημάτων, τα πρότυπα μάθησης, τους στόχους και τις δραστηριότητες (Library Learners, 2021).

Στην παρακάτω εικόνα παρουσιάζεται το πρόγραμμα της Lindsey Ketchum.

	Standard	Objective/ Can Do	Activities
Monday	Labor Day	1st- 5th- 3rd-	1st- 5th- 3rd-
Tuesday		1st- I can read and listen to award nominated books to prepare for statewide Diamond Award voting. 5th- I can read and listen to award nominated books to prepare for statewide Diamond Award voting. 3rd- I can read and listen to award nominated books to prepare for statewide Diamond Award voting.	1st- I will play Craig O'Neill reading Diamond Award books, as well as reading one myself. The students will have the opportunity to vote in the statewide Diamond Award competition Sept 14-18. 5th- I will play Craig O'Neill reading Diamond Award books, as well as reading one myself. The students will have the opportunity to vote in the statewide Diamond Award competition Sept 14-18. 3rd- I will play Craig O'Neill reading Diamond Award books, as well as reading one myself. The students will have the opportunity to vote in the statewide Diamond Award competition Sept 14-18.

Στο Δημοτικό σχολείο Midway η Karen Buehler χρησιμοποιεί επίσης συγκεκριμένο πρόγραμμα (Library Learners, 2021).

Library Lesson Plans 8/14-8/18

Monday

No Kindergarten

3rd- Mrs. Belcher

- Welcome to library
- Seating chart/ review rules
- Practice touchpad on Chromebooks for i-Ready testing readiness.

4th- Ms. Bonafede

- Welcome to library
- Seating chart/ review rules
- Practice with touchpad on Chromebooks for i-Ready testing readiness.

5th- Mrs. Langley

- Welcome to library
- Seating chart/ review rules
- Practice with touchpad on Chromebooks for i-Ready testing readiness.

Στο Franklin County, Virginia τα μαθήματα παρουσιάζονται (Library Learners, 2021):

Lesson Plans					
☐	15 Dewey Decimal Rap.wma	Melville Dewey raps the Dewey Decimal Song	4009k	v. 2	Feb 5, 2013, 7:44 AM
☐	3RD GRADE WEBQUEST CHART.docx	Webquest/Research for 3-5th	10k	v. 2	Sep 27, 2013, 10:57 AM
☐	3rd grade Webquest.docx	Webquest/Research for 3-5th	11k	v. 2	Sep 27, 2013, 10:57 AM
☐	3rd Grade Webquest Process.docx	Webquest/Research for 3-5th	13k	v. 2	Sep 27, 2013, 10:57 AM
☐	4th and 5th Grade Webquest Process.docx		25k	v. 2	Sep 27, 2013, 10:50 AM
☐	5th grade reseach project.docx		14k	v. 2	May 17, 2013, 10:12 AM

Το πρόγραμμα διδασκαλίας της σχολικής βιβλιοθήκης του Flemington, New Jersey παρουσιάζεται ως (Library Learners, 2021):

N. J. CCCS:

Technology Literacy: 8.1.4.A.1, 8.1.4.A.2, 8.1.4.A.3, 8.1.4.A.9, 8.1.4.B.2, 8.1.4.B.5, 8.1.4.B.7

Language Arts Literacy: 3.1.K.A.6, 3.1.K.D.3, 3.1.K.D.4, 3.1.K.E.2, 3.1.K.E.3, 3.1.K.E.4, 3.1.K.G.2, 3.1.K.G.3, 3.1.K.G.4, 3.1.K.G.5, 3.1.K.G.6, 3.1.K.H.1, 3.1.K.H.2, 3.3.K.A.1, 3.3.K.A.2, 3.3.K.A.3, 3.3.K.B.1, 3.3.K.B.2, 3.4.K.A.1, 3.4.K.A.2, 3.4.K.B.1, 3.4.K.B.2, 3.5.K.A.1, 3.5.K.A.2, 3.5.K.B.2, 3.5.K.A.6, 3.5.K.A.7

Consumer Family and Life Skills: 9.2.4.A.1, 9.2.4.A.2, 9.2.4.A.3, 9.2.4.B.1, 9.2.4.B.2, 9.2.4.B.3, 9.2.4.B.4, 9.2.4.B.5, 9.2.4.C.1, 9.2.4.C.2, 9.2.4.C.3, 9.2.4.C.4, 9.2.4.C.5, 9.2.4.D.1, 9.2.4.D.3, 9.2.4.D.4, 9.2.4.D.5, 9.2.4.F.1, 9.2.4.F.3

K -- STRAND I. Procedures, Safety, Rules

OBJECTIVES	ACTIVITIES	EVALUATIONS	MATERIALS
------------	------------	-------------	-----------

Students will:

Know the purpose and location of the school library media center.	Weekly book exchange period, independent book exchange	Students will have found their way to the library.	Library
Identify library personnel.	Teacher/ librarian activity on identifying school personnel	Teacher observation	Pictures of personnel
Check books out independently.	Demonstrate/ model the correct procedure for students checking out books.	Teacher observation of check-out	Books Library card barcode Shelf markers/ browsers Bookshelves

Στο Shelby County Schools Library Curriculum το πρόγραμμα της σχολικής βιβλιοθήκης παρουσιάζεται με την εξής μορφή (Library Learners, 2021):

1st Quarter – KNOW YOUR LIBRARY		Kindergarten	SCS Library Curriculum	
Library Target Skills	Essential Questions and Learning Outcomes	Suggested Resources	AASL Standards	TN Academic Standards
<p>1. Identify, explain and model library rules, expectations, policies, and procedures for behavior, circulation and book care *</p> <p>2. Library and librarian are sources of information *</p> <p>3. Define and explore key library terms and terminology</p> <p>4. Identify and explain parts of a book and their roles/purposes *</p> <ul style="list-style-type: none"> • Book Cover • Spine • Call Number • Title Page • Title • Author • Illustrator • Publisher <p>5. Identify and use text features to find information *</p> <ul style="list-style-type: none"> • Photos • Illustrations • Captions • Graphs/Diagrams • Bold/italics/print <p>6. Listen to text to retell information and/or identify story elements (character, setting, plot) *</p> <p>7. Recognize and discuss</p>	<p>What is a library and what are its uses?</p> <ul style="list-style-type: none"> • I can explain what a library is and its uses in my everyday life. <p>What are the library rules, policies, and procedures?</p> <ul style="list-style-type: none"> • I can follow our library rules. • I can be a good library citizen. • I can display proper book care and library behavior. • I can explain how taking care of library books and proper library behavior affect the school community. <p>What is the role of the school librarian?</p> <ul style="list-style-type: none"> • I can explain how a librarian helps find information to use in my everyday life. <p>What are important terms used in most libraries?</p> <ul style="list-style-type: none"> • I can define important library terms. • I can understand the oral/printed words that are used in the library. <p>What are the parts of a book? Why are they important?</p> <ul style="list-style-type: none"> • I can identify parts of a book and explain their purposes. • I can explain the role of the author, illustrator, and publisher in creating a book. <p>What are the parts of a nonfiction text and how do I use text features to meet my needs?</p> <ul style="list-style-type: none"> • I can identify and explain the text 	<p>PRINT RESOURCES</p> <p>Trade Books</p> <ul style="list-style-type: none"> • The Shelf Elf by Jackie Mims Hopkins • Manners in the Library by Carrie Finn • Never Let a Ghost Borrow Your Library Book by Karen Casale • Library Lion by Michelle Krusban • The Library Doors by Toni Buzzon • A Book is Just Like You by Kathleen Fox • Karl and Carolina Uncover the Parts of a Book by Sandy Donovan • The Important Book by Margaret Wise Brown • Joe Bright and the Seven Genre Dudes by Jackie Mims Hopkins • The Shelf Elf Helps Out by Jackie Mims • Do Not Bring Your Dragon to the Library (Fiction Picture Books) by Julie Gassman • Sam Visits the School Library by Martha E.H. Rustad • We're Going On a Book Hunt Picture Book by Pat Miller • I Took My Frog to the Library by Eric A. Kimmel • Bored Bella Laarne About Fiction and Nonfiction (In the Library) by Sandy Donovan • No Pirates Allowed Said Library 	<p>I - INQUIRE</p> <ul style="list-style-type: none"> • I.A.1 Formulating questions about a personal interest or a curricular topic • I.A.2 Recalling prior and background knowledge as context for new meaning • I.B.1 Using evidence to investigate questions • I.B.2 Devising and implementing a plan to fill knowledge gaps • I.B.3 Generating products that illustrate learning • I.C.1 Interacting with content presented by others • I.C.2 Providing constructive feedback • I.C.3 Acting on feedback to improve • I.C.4 Sharing products with an authentic audience • I.D.1 Continually seeking knowledge • I.D.2 Engaging in sustained inquiry • I.D.3 Enacting new understanding through real-world connections • I.D.4 Using reflection to guide informed decisions <p>II - INCLUDE</p> <ul style="list-style-type: none"> • II.A.1 Articulating an awareness of the contributions of a range of learners • II.A.3 Describing their understanding of cultural relevancy and placement within the global 	<p>READING LITERACY</p> <ul style="list-style-type: none"> • K.RL.CS.4 With prompting and support, ask and answer questions about unknown words in text. • K.RL.CS.5 Recognize common types of texts • K.RL.CS.6 With prompting and support, define the role of authors and illustrators in the telling of a story. • K.RL.KI.7 With prompting and support, orally describe the relationship between illustrations and the story in which they appear. • K.RL.KID.1 with prompting and support, ask and answer questions about key details in a text. • K.RL.KID.2 With prompting and support, orally retell familiar stories, including key details • K.RL.KID.3 With prompting and support, orally identify characters, setting, and major events in a story. • K.RL.RRTC.10 With prompting and support, read stories and poems of appropriate complexity for Kindergarten. <p>READING INFORMATION</p> <ul style="list-style-type: none"> • K.RI.CS.5 Know various text features • K.RI.CS.6 With prompting and support, define the role of an author and illustrator in presenting the ideas or information in a text.

Η ALA παρουσιάζει έναν πίνακα όπου προτείνονται τρόποι με τους οποίους ένας σχολικός βιβλιοθηκονόμος μπορεί να δημιουργήσει μαθήματα στην αίθουσα της σχολικής βιβλιοθήκης ανάλογα με το επίπεδο εκπαίδευσης (πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια κ.λπ.). Συγκεκριμένα (ALA, 2019c):

Elementary School	Middle School	High School
<p>Explore concepts of diversity and inclusivity by engaging with relevant texts (II.A.1-3):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Each Kindness by Jacqueline Woodson • Morris Micklewhite and the Tangerine Dress by Christine Baldacchino • Refugee by Alan Gratz 	<p>Highlight resources your school library offers using a digital tool and present at a faculty meeting. BONUS: Find a way to display it in your school library as well (IV.A.2).</p>	<p>Challenge students to start a reading challenge. Look to Epic Reads, Goodreads Challenge, Book Riot, Reading without Walls, or Google reading challenges for inspiration (II.A.2).</p>
<p>Crowd-source a research project by brainstorming topics of interest. Use Dotsforming to gather ideas and gauge interest (III.A.1-3).</p>	<p>Start a social justice book club. Need ideas? Check out the Project LIT Community on Facebook or Twitter. Consider March, the graphic novel by John Lewis, for your first selection (III.A.2).</p>	<p>Conduct a book study of a professional text. Encourage colleagues to read along and discuss what you learn (III.A.2).</p>
<p>How to Spot Fake News (and Teach Kids to Be Media-Savvy): Have students evaluate websites using these tips from Common Sense Media (VI.A.1-3).</p>	<p>Curate a collection of resources crowd-sourcing the benefits of using graphic novels in the classroom to share with teachers. Check out this week's webinar on April 3 or via the archives (V.A.1)!</p>	<p>Brainstorm a list of global issues with students. Engage in group discussions to propose potential solutions (III.A.1-3).</p>

Στην ιστοσελίδα Resources for School Librarians παρουσιάζονται τρόποι τους οποίους μπορεί να συμβουλευτεί ένας σχολικός βιβλιοθηκονόμος με σκοπό την οργάνωση ή και δημιουργία μαθημάτων στον χώρο της σχολικής βιβλιοθήκης. Τα μαθήματα αυτά διαφέρουν και αφορούν διάφορα θέματα όπως την προώθηση της ανάγνωσης, την εκμάθηση της πληροφοριακής παιδείας (αναζήτηση, αξιολόγηση, χρήση λέξεων κλειδιών), ακόμα και την εκμάθηση της χρήσης του συστήματος Dewey. Αναλυτικότερα (Resources for school Librarians, 2021):

A Directory of Lesson Plan Sites for Information Skills Instruction

Menu for This Page: [General Collections of Lesson Plans](#) | [The Dewey Decimal System](#) | [Reference Books and Web Sites](#) | [Worksheets](#) | [Research Methods and Reports](#) | [Miscellaneous and Holiday Lessons](#)

General Collections of Lesson Plans

[Scholastic's Lesson Plans & Reproducibles](#) - Lesson plans for grades K - 12. Many of these are internet based. Check out the language arts section for research skills lessons.

[Library Skills Lesson Plans](#) - From Demco.

[Curriculum Resources for Library Media](#) - For all grades from the Utah Education Network.

[Lessons from the Library](#) - Five K - 8 library lesson plans for teachers from Education World plus links to other lesson sites. The lesson called Save the Library has students defend the library from budget cuts or closure. This site has a lot of annoying ads.

[Read Write Think](#) - Lesson plans for all grade levels. These lessons are designed to promote reading and literacy, and are appropriate for information skills, reading, and technology lessons.

[Library Skills Lessons](#) - by Katy Punch on Pinterest

[26 Forward Thinking Programs for Back to School](#) - An article by April Witteveen in School Library Journal, August 1, 2016.

Yearly Curriculum for the library

[Elementary Librarian Curriculum Map](#) - For grades K to 5.

[Media Center Curriculum, Grades k - 5](#) - Midland Park (NJ) Public Schools

[Library Information Skills Curriculum](#) - Grades 1 -8, Flemington-Raritan Regional School District Flemington, New Jersey.

[Library Curriculum for Grades K -12](#) - This is a listing of skills to be taught for each grade. No lesson plans. From the Council Rock School District (PA)

Στο Ηνωμένο Βασίλειο η British Library αποτελεί μια βιβλιοθήκη η οποία δεν είναι σχολική ωστόσο αναπτύσσει προγράμματα μαθημάτων για σχολεία πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Ειδικότερα, τη συγκεκριμένη περίοδο όπου η

κατάσταση δεν επιτρέπει την δια ζώσης επίσκεψη στον χώρο της βιβλιοθήκης τα μαθήματα πραγματοποιούνται ηλεκτρονικά. Ορισμένα από τα μαθήματα τα οποία αφορούν την πρωτοβάθμια εκπαίδευση είναι (British Library, 2021a):

 <p>DIGITAL ACTIVITIES</p> <p>FREE Exploring Sacred Texts Primary - digital activities</p> <p>Monday to Friday Explore the richness and diversity of sacred texts from a range of different religions and learn about the deep ...</p>	 <p>DIGITAL ACTIVITIES</p> <p>FREE Listen Up! digital activities</p> <p>Monday to Friday Activities for your classroom that take learners on an imaginative journey, as they encounter a diverse range of ...</p>	 <p>DIGITAL ACTIVITIES</p> <p>FREE Living Knowledge, Real Research Primary - digital activities</p> <p>Monday to Friday Develop your learners' awareness of enquiry processes to deepen their understanding of information, knowledge and ...</p>
 <p>DIGITAL ACTIVITIES</p> <p>FREE Virtual visit for Primary schools</p> <p>Monday to Friday A video resource exploring the British Library, ideal for Primary school learners</p>		

Το πρόγραμμα μαθημάτων το οποία αφορά την δευτεροβάθμια εκπαίδευση είναι (British Library, 2021b):

WEBINAR **FREE**

Develop Your Writing: RLF Bridge

Monday to Friday

Led by professional writers, this remote-delivered workshop supports students with academic writing

WEBINAR **FREE**

Sounds Familiar? webinar

Monday to Friday

Led by British Library experts in English accents and dialects, this session introduces ways of analysing spoken ...

DIGITAL ACTIVITIES

FREE The Fight for Women's Rights - digital activities

Monday to Friday

Classroom learning materials supporting study of women's rights

DIGITAL ACTIVITIES

FREE Virtual visit for Secondary schools

Monday to Friday

A video resource exploring the British Library

DIGITAL ACTIVITIES

FREE Windrush Voices - digital activities

Monday to Friday

Digital learning materials exploring the experiences of the Windrush Generation using oral history sources

Ο σχολικός βιβλιοθηκονόμος στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής

Οι Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής αποτελούν ένα μέρος όπου η τεχνολογική ανάπτυξη εφαρμόζεται γρηγορότερα απ'ότι στις άλλες ηπείρους. Ειδικότερα, οι μαθητές αντιμετωπίζουν πλήθος μέσων ενημέρωσης (κινητά, tablet, ηλ. υπολογιστές). Αυτό το γεγονός έχει μεταφερθεί και στην Ευρώπη τα τελευταία χρόνια με αποτέλεσμα τα παιδιά να βομβαρδίζονται από πληροφορίες. Σε αυτήν την κατάσταση σημαντικός είναι ο ρόλος του σχολικού βιβλιοθηκονόμου ο οποίος είναι υπεύθυνος για την εκμάθηση και διαχείριση της πληροφορίας.

Ειδικότερα, ο Beck πραγματοποίησε έρευνα στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής με σκοπό τον εντοπισμό του ρόλου του σχολικού βιβλιοθηκονόμου. Ωστόσο, εντόπισε πως στην διεθνή ερευνητική κοινότητα παρουσιάζονται πολλές έρευνες οι οποίες εστιάζουν στον ρόλο του σχολικού βιβλιοθηκονόμου περιορίζονται όμως στην παραδοσιακή εκδοχή και όχι στην νέα τεχνολογική πραγματικότητα (Beck, 2015).

Στην έρευνα αυτή ο Beck χρησιμοποίησε ποιοτική μεθοδολογική προσέγγιση. Συγκεκριμένα, διευθυντές από 2 σχολεία έδωσαν συνέντευξη η οποία αφορούσε τις δεξιότητες οι οποίες είναι απαραίτητες για την διδασκαλία της πληροφοριακής παιδείας, το άτομο το οποίο είναι υπεύθυνο για την διδασκαλία τους και ο τρόπος με τον οποίο διδάσκεται στο εκάστοτε σχολείο (Beck, 2015).

Τα αποτελέσματα έδειξαν πως αν και το σχολείο διέθετε τις κατάλληλες προϋποθέσεις για την διδασκαλία της πληροφοριακής παιδείας το σχολείο υπολείπονταν στην αποτελεσματικότητα. Αυτό συνέβη χάρη στον επαναπροσδιορισμό του ρόλου του σχολικού βιβλιοθηκονόμου. Πιο συγκεκριμένα, ο ρόλος αυτός συνήθως ανατίθεται σε διαφορετικά άτομα τα οποία τις περισσότερες φορές δε διαθέτουν την κατάλληλη γνώση. Τα άτομα αυτά μπορεί να είναι καθηγητές, φοιτητές ακόμα και διευθυντές (Beck, 2015).

Όπως έχει αναφερθεί και παραπάνω η τεχνολογική ανάπτυξη τον 21^ο αιώνα έχει αυξηθεί σημαντικά με αποτέλεσμα ο ρόλος του σχολικού βιβλιοθηκονόμου να

αλλάζει και ταυτόχρονα να κρίνεται περισσότερο αναγκαίος. Οι σχολικοί βιβλιοθηκονόμοι όλο και περισσότερο αναλαμβάνουν τον ρόλο του υπεύθυνου του τμήματος με σκοπό την καλύτερη εκμάθηση μέσω της σωστής διαχείρισης και οργάνωσης της πληροφορίας. Ωστόσο, αν και η ζήτηση για σχολικούς βιβλιοθηκονόμους αυξάνεται συνεχώς παρατηρείται πως σε αρκετές περιπτώσεις δεν είναι έτοιμοι να αναλάβουν αυτόν τον ρόλο. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι πολλές σχολικές βιβλιοθήκες δεν αποσαφηνίζουν τον ακριβή ρόλο τους μέσα στο σχολικό περιβάλλον (Johnston, 2011).

Όλη αυτή η εξέλιξη καθορίζει τον σχολικό βιβλιοθηκονόμο ως υπεύθυνο του τμήματος. Συγκεκριμένα το 2009 η American Association of School Librarian δημιούργησαν νέες οδηγίες για τα προγράμματα των σχολικών βιβλιοθηκών και τον ρόλο του σχολικού βιβλιοθηκονόμου ο οποίος τονίζεται ότι είναι απαραίτητο να είναι επικεφαλής τους τμήματος (Johnston, 2011).

Η τεχνολογία είναι αναγκαίο να χρησιμοποιηθεί με σκοπό να ενισχυθεί η μάθηση και για να είναι αποτελεσματική είναι αναγκαία η παρέμβαση του σχολικού βιβλιοθηκονόμου ο οποίος διαθέτει την κατάλληλη γνώση για την καθοδήγηση των μαθητών (Johnston, 2011).

Στην επιστημονική κοινότητα ωστόσο παρατηρείται έλλειψη έρευνας σχετική με τον ρόλο του σχολικού βιβλιοθηκονόμου. Η έρευνα αυτή είναι αναγκαία ώστε να αποτυπωθεί και να κατανοηθεί ο ρόλος του σχολικού βιβλιοθηκονόμου. Με αυτόν τον τρόπο οδηγούμαστε στην ενθάρρυνση τους αφού μπορούν να διακρίνουν την επιτυχία ενός σχολικού βιβλιοθηκονόμου ο οποίος θα έχει εφαρμόσει αποτελεσματικά τις οδηγίες και θα είναι επικεφαλής στην διαδικασία της μάθησης (Johnston, 2011).

Η Johnson το 2011 πραγματοποίησε μελέτη με σκοπό να εντοπίσει τα εμπόδια τα οποία αντιμετωπίζουν οι σχολικοί βιβλιοθηκονόμοι ειδικότερα στο σύγχρονο ανεπτυγμένο τεχνολογικό περιβάλλον. Η έρευνα αυτή πραγματοποιήθηκε σε σχολεία στη Φλόριντα των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής. Η αρθρογράφος αναφέρει πως υπάρχουν αρκετοί σχολικοί βιβλιοθηκονόμοι οι οποίοι έχουν αντιμετωπίσει αποτελεσματικά τον ρόλο τους σχετικά με τις νέες τεχνολογικές απαιτήσεις. Ωστόσο, υπάρχουν και εκείνοι οι οποίοι δεν είναι έτοιμοι να αναλάβουν αυτόν τον ρόλο.

Ακόμα η έρευνα έχει σκοπό την αντιμετώπιση της έλλειψης ερευνών οι οποίες θα αφορούν τον επικεφαλής ρόλο του σχολικού βιβλιοθηκονόμου (Johnston, 2011).

Η δειγματοληψία στην παρούσα έρευνα αποτελούνταν από 2100 σχολικούς βιβλιοθηκονόμους των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής (Johnston, 2011).

Η μεθοδολογική προσέγγιση η οποία ακολουθήθηκε στην συγκεκριμένη έρευνα είναι σε θεωρητικό επίπεδο. Ειδικότερα, η ερευνήτρια εφάρμοσε μια θεωρητική προσέγγιση της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Με αυτόν τον τρόπο επιχείρησε να μελετήσει το ποσοστό κατά το οποίο είναι απαραίτητη η επέμβαση του καθηγητή ή αποκλειστικά του σχολικού βιβλιοθηκονόμου (Johnston, 2011).

Όσον αφορά τα δημογραφικά στοιχεία τα αποτελέσματα έδειξαν πως η πλειοψηφία του δείγματος αποτελούνταν από το γυναικείο φύλο και οι περισσότεροι ήταν στο παρελθόν δάσκαλοι. Ελάχιστο ήταν το ποσοστό του δείγματος το οποίο δήλωσε πως είχε διδάξει πληροφορική. Η έρευνα αυτή κατέληξε στην ομαδοποίηση των παραγόντων οι οποίοι είναι καθοριστικοί για την ηγεσία του σχολικού βιβλιοθηκονόμου. Ειδικότερα, οι παράγοντες αυτοί εσωτερικοί και εξωτερικοί είναι: άτομα και διαπροσωπικές σχέσεις, θεσμοί, προσωπικές σκέψεις, πνευματικά και ψυχοκοινωνικά χαρακτηριστικά (Johnston, 2011).

Το 2002 οι Dorothy Williams, Caroline Wavell και Louisa Coles πραγματοποίησαν βιβλιογραφική επισκόπηση με σκοπό να καλύψουν ερωτήματα τα οποία αφορούν (Williams et al, 2001):

- ✓ Έρευνες οι οποίες έχουν πραγματοποιηθεί σχετικά με την επίδραση της σχολικής βιβλιοθήκης στην επίδοση των μαθητών,
- ✓ Να καταγράψει τη δυνατότητα πραγματοποίησης έρευνας σε σχολικές βιβλιοθήκες του Ηνωμένου Βασιλείου,
- ✓ Να εντοπίσει μεθόδους οι οποίες θα συμβάλουν στον εντοπισμό της επίδρασης της σχολικής βιβλιοθήκης στους μαθητές.

Η ανασκόπηση ξεκινά με την παρουσίαση ερευνών οι οποίες αφορούν την επίδραση της σχολικής βιβλιοθήκης στους μαθητές. Ειδικότερα, η πρώτη έρευνα η οποία αναφέρεται είναι της Keith Lance στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής. Το δείγμα αποτελούνταν από 221 σχολεία του Κολοράντο. Τα αποτελέσματα έδειξαν πως οι καλύτεροι μαθητές ήταν και εκείνοι οι οποίοι χρησιμοποιούσαν τη γλώσσα σωστά

και ήταν τακτικοί χρήστες της σχολικής βιβλιοθήκης. Ακόμα τα σχολεία στα οποία η χρηματοδότηση της σχολικής βιβλιοθήκης ήταν μεγαλύτερη έδειξε πως τα υψηλά αποτελέσματα των καλών μαθητών είναι υψηλά ανεξαρτήτως της οικονομικής τους κατάστασης. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι υπήρχε σχολικός βιβλιοθηκονόμος, ο εξοπλισμός και η σχολική συλλογή ήταν ανεπτυγμένα επομένως στα παιδιά παρέχονταν πλήρης υποστήριξη (Williams et al, 2001).

Η μελέτη αυτή επαναλήφθηκε με μια μικρή αλλαγή στην δειγματοληψία. Ειδικότερα, το δείγμα αποτελούνταν από μαθητές μικρότερης ηλικίας. Σε αυτήν την έρευνα επίσης τα αποτελέσματα έδειξαν πως αν και σε μικρότερη ηλικία τα παιδιά τα οποία χρησιμοποιούσαν μια οργανωμένη σχολική βιβλιοθήκη ήταν και εκείνοι με τις υψηλότερες επιδόσεις. Στην μελέτη τονίστηκε πως σημαντικό ρόλο στην αύξηση των επιδόσεων διαδραμάτισε η αποτελεσματική συνεργασία του καθηγητή με τον σχολικό βιβλιοθηκονόμο (Williams et al, 2001).

Σε συνέχεια της παραπάνω έρευνας πραγματοποιήθηκαν δυο περαιτέρω έρευνες στην Αλάσκα και στην Πενσυλβάνια. Όσον αφορά την Αλάσκα τα αποτελέσματα έδειξαν πως οι μαθητές οι οποίοι συνεργάζονταν με τον σχολικό βιβλιοθηκονόμο είχαν υψηλότερες επιδόσεις. Ωστόσο, και σε αυτήν την περίπτωση τονίστηκε η σημαντική επίδραση της συνεργασίας του καθηγητή με τον σχολικό βιβλιοθηκονόμο (Williams et al, 2001).

Στην περίπτωση της Πενσυλβάνιας το δείγμα ήταν ίδιο ηλικιακά με αυτό της Αλάσκας και τα αποτελέσματα ίδια. Αυτό σημαίνει πως και σε αυτήν την περίπτωση οι μαθητές οι οποίοι χρησιμοποιούν περισσότερο την σχολική βιβλιοθήκη έχουν υψηλότερες επιδόσεις στα μαθήματα (Williams et al, 2001).

Οι Hall-Ellis χρησιμοποίησαν την ίδια μέθοδο σε σχολικές βιβλιοθήκες στο Τέξας. Το δείγμα αποτελούνταν από 600 σχολεία. Τα αποτελέσματα έδειξαν πως οι υψηλότερες επιδόσεις των μαθητών οφείλονται στην συχνή χρήση της σχολικής βιβλιοθήκης. Η έρευνα έδειξε επίσης πως η βιβλιοθήκη συμβάλει σημαντικά και στην βελτίωση των αναγνωστικών ικανοτήτων παιδιών από κατώτερα οικονομικά επίπεδα. Τα παιδιά αυτά τα οποία δεν έχουν την δυνατότητα εξωσχολικής φροντιστηριακής βοήθειας και χρησιμοποιούν ως πρόσθετο μέσο εκμάθησης την σχολική βιβλιοθήκη (Williams et al, 2001).

Ο Farmer το 2001 πραγματοποίησε έρευνα στην Καλιφόρνια με σκοπό να συμμετάσχει σε μια μεταρρύθμιση της περιοχής η οποία αποσκοπούσε στην αύξηση της ανάγνωσης της επικοινωνίας και των μαθηματικών. Σε αυτήν την μεταρρύθμιση συμμετείχαν επίσης και σχολικοί βιβλιοθηκονόμοι. Τα αποτελέσματα έδειξαν πως οι μαθητές οι οποίοι ανήκαν σε σχολεία που απασχολούνταν σχολικός βιβλιοθηκονόμος είχαν αυξημένη την πληροφοριακή παιδεία σε σύγκριση με εκείνα τα οποία δεν είχαν καθοδήγηση από τον σχολικό βιβλιοθηκονόμο (Farmer, 2001).

Οι Small & Snyder πραγματοποίησαν έρευνα με σκοπό να εντοπίσουν την επίδραση των σχολικών βιβλιοθηκών. Αναλυτικότερα, η έρευνα πραγματοποιήθηκε σε σχολικές βιβλιοθήκες της Νέας Υόρκης. Το δείγμα αποτελούνταν από 47 σχολεία, εκ των οποίων 1.600 καθηγητές, μαθητές και σχολικοί βιβλιοθηκονόμοι κλήθηκαν να απαντήσουν σε ορισμένες ερωτήσεις. Η έρευνα χωρίστηκε σε 3 ενότητες όπου στη πρώτη οι ερωτήσεις ήταν επιλογής με τη χρήση της κλίμακας Likert, στη δεύτερη το δείγμα καλούνταν να αξιολογήσει με την κλίμακα Likert. Τα αποτελέσματα έδειξαν πως στις περισσότερες περιπτώσεις η συνεργασία του σχολικού βιβλιοθηκονόμου με τον καθηγητή ήταν άγνωστη, και εντοπίζεται πως οι υπηρεσίες για τα άτομα με ειδικές ανάγκες είναι ελλείψεις (Small et al, 2010).

Ο Baughman το 2000 παρουσιάζει τα αποτελέσματα από τα σχολεία της Μασαχουσέτης. Ειδικότερα, η μεθοδολογική προσέγγιση η οποία ακολουθήθηκε ήταν ποσοτική με τη χρήση ερωτηματολογίου. Το ερωτηματολόγιο απεστάλη σε 1.818 εκ των οποίων μόνο οι 519 ανταποκρίθηκαν. Από το σύνολο των ανταποκρινομένων οι 478 απάντησαν πως διαθέτουν σχολική βιβλιοθήκη. Τα δημοτικά σχολεία με σχολική βιβλιοθήκη ήταν 255, τα γυμνάσια ήταν 87, τα λύκεια 108 και άλλα είδη σχολείων με σχολική βιβλιοθήκη ήταν 28 (Baughman, 2000).

Έρευνα πραγματοποίησαν και οι Burgin et al. το 2003 με σκοπό τον εντοπισμό της ποιοτικής επίδρασης της σχολικής βιβλιοθήκης στην εκμάθηση των μαθητών. Η έρευνα διεξήχθη στην Καρολίνα και το δείγμα απευθύνθηκε σε 494 σχολικές βιβλιοθήκες και 500 σχολικούς βιβλιοθηκονόμους. Συνολικά ανταποκρίθηκαν 113 σχολικές βιβλιοθήκες και 103 σχολικοί βιβλιοθηκονόμοι. Το ποσοστό των σχολείων τα οποία διέθεταν σχολική βιβλιοθήκη ήταν τα δημοτικά με ποσό 101. Τα υπόλοιπο σύνολο διατέθηκε στα γυμνάσια με ποσό 46, τα λύκεια 47 και τα άλλα είδη σχολείων ήταν 12. Η μεθοδολογική προσέγγιση η οποία ακολουθήθηκε στην παρούσα έρευνα

ήταν ποσοτική με τη χρήση ερωτηματολογίου. Το ερωτηματολόγιο το οποίο χρησιμοποιήθηκε βασίστηκε στο ερωτηματολόγιο της έρευνας Pennsylvania school library media centers by Keith Curry Lance and Marcia J. Rodney of the Library Research Service of the Colorado Department of Education in their studies (Burgin et al, 2003).

Τα αποτελέσματα έδειξαν πως το προσωπικό της βιβλιοθήκης αποτελεί σημαντικό παράγοντα καθώς και σε προηγούμενες έρευνες τα ευρήματα έδειξαν πως όσο αυξάνεται το ειδικευμένο προσωπικό τόσο αυξάνεται και η εκμάθηση των μαθητών. Αναλυτικότερα, στα ευρήματα παρατηρείται πως στην περίπτωση που αυξάνεται το ωράριο εργασίας του σχολικού βιβλιοθηκονόμου βελτιώνονται και οι μαθητές. Ακόμα παρατηρήθηκε πως το μεγαλύτερο επίπεδο των μαθητών ήταν στα σχολεία τα οποία διέθεταν διευρυμένο ωράριο εργασίας για τον σχολικό βιβλιοθηκονόμο (Burgin et al, 2003).

Όπως παρατηρείται και σε αυτήν την έρευνα η σχολική βιβλιοθήκη και η ύπαρξη πιστοποιημένου βιβλιοθηκονόμου είναι απαραίτητα για την βελτίωση των επιδόσεων των μαθητών. Αν και το ποσοστό των σχολικών βιβλιοθηκών είναι σημαντικό προτείνεται η απασχόληση περισσότερου προσωπικού το οποίο θα είναι καταρτισμένος και αύξηση του ωραρίου (Burgin et al, 2003).

Σύμφωνα με έρευνα η οποία έχει πραγματοποιηθεί από την ALA στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής υπάρχουν 90.400 σχολεία δημόσια και ιδιωτικά. Η πλειοψηφία των σχολείων σε ποσοστό 91% διαθέτουν σχολική βιβλιοθήκη. Ωστόσο, το 61% αυτών διαθέτει σχολικό βιβλιοθηκονόμο. Έρευνες οι οποίες έχουν πραγματοποιηθεί έχουν παρουσιάσει αποτελέσματα στα οποία παρουσιάζονται οι σχολικές βιβλιοθήκες οι οποίες ήταν στελεχωμένες από σχολικό βιβλιοθηκονόμο να έχουν θετικά αποτελέσματα όσον αφορά την επίδοση των μαθητών (ALA, 2019b).

Ο Achterman παρουσιάζει έρευνα η οποία εστιάζει σε σχολεία της Καλιφόρνια. Σε προηγούμενες μελέτες η Καλιφόρνια παρουσιάζει τα λιγότερα προγράμματα από τις σχολικές βιβλιοθήκες. Ειδικότερα, σε έρευνα που πραγματοποιήθηκε το 1968 παρουσιάζεται στη Καλιφόρνια το 38% των σχολείων να διαθέτουν σχολική βιβλιοθήκη εκ των οποίων το 19% είναι στελεχωμένο από βιβλιοθηκονόμο. Όσον αφορά τα σχολεία της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης παρουσιάζεται το 98% να διαθέτει σχολική βιβλιοθήκη εκ των οποίων μόλις το 64% να διαθέτει σχολικό

βιβλιοθηκονόμο. Τα αποτελέσματα έδειξαν πως τα σχολεία τα οποία απασχολούσαν προσωπικό πιστοποιημένο η βελτίωση των μαθητών ήταν εμφανής. Μεγαλύτερη βελτίωση παρατηρείται στα γυμνάσια (Achterman, 2008).

Τα αποτελέσματα της μελέτης ήταν ποικίλα. Όσον αφορά το προσωπικό της σχολικής βιβλιοθήκης τα αποτελέσματα παρουσιάζουν ορισμένες διαφορές σε σχέση με την πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Αναλυτικότερα, στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση το ποσοστό το οποίο απασχολούσε πιστοποιημένους βιβλιοθηκονόμους πλήρους απασχόλησης ανέρχονταν σε 1,2% των σχολείων, ενώ στα σχολεία της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης το ποσοστό αυτό ανέρχονταν στο 8,5% (Achterman, 2008).

Στην ALA παρουσιάζονται στοιχεία από έρευνες οι οποίες έχουν διεξαχθεί από Εθνικό Κέντρο Εκπαιδευτικών Στατιστικών (NCES) σχετικές με τον υπάρχοντα αριθμό των σχολικών βιβλιοθηκών στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής. Αναλυτικότερα, τα στοιχεία από τα δημόσια σχολεία πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης αφορούν την χρονική περίοδο 2011-2012 και αποτελούνται από 81.200 σχολικές βιβλιοθήκες. Ο αριθμός των σχολικών βιβλιοθηκών στα σχολεία BIA (Bureau of Indian Affairs) τα οποία είναι σχολεία Ινδικής εκπαίδευσης στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής είναι 160. Τα στοιχεία αυτά αφορούν την χρονική περίοδο 2007-2008. Τέλος, τα ιδιωτικά σχολεία διαθέτουν 17.100 σχολικές βιβλιοθήκες κατά τα έτη 1999-2000 και 2003-2004 (ALA, 2019a).

Το National Center for Education Statistics παρουσιάζει ποσοστά τα οποία αποτελούν αποτελέσματα ερευνών σχετικές με τον αριθμό των σχολικών βιβλιοθηκών και των σχολικών βιβλιοθηκονόμων που απασχολούνται στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής. Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται τα αποτελέσματα κατά τη χρονική περίοδο 1999-2000, 2003-2004, 2007-2008, 2011-2012 (National Center for Education Statistics, 2019a).

Selected statistic	1999-2000	2003-2004	2007-2008				2011-2012			
			Total	Elementary	Secondary	Combined elementary/secondary	Total	Elementary	Secondary	Combined elementary/secondary
Number of schools with libraries/media centers	77.300	78.300	81.900	59.700	17.800	4.400	81.200	58.000	17.100	6.100

Average number of staff per library/media center	1.89	1.76	1.72	1.65	2.04	1.42	1.77	1.72	1.93	1.76
Certified library/media specialists	0.81	0.79	0.78	0.73	0.98	0.66	0.90	0.88	0.99	0.88
Full-time	0.65	0.65	0.66	0.61	0.88	0.49	0.71	0.67	0.84	0.69
Part-time	0.16	0.14	0.13	0.13	0.10	0.18	0.20	0.21	0.15	0.19
Other professional staff	0.17	0.19	0.22	0.22	0.21	0.24	0.19	0.18	0.17	0.27
Full-time	0.12	0.13	0.13	0.13	0.14	0.15	0.12	0.11	0.13	0.16
Part-time	0.06	0.05	0.08	0.08	0.07	0.08	0.07	0.07	0.05	0.11
Other paid employees	0.91	0.78	0.72	0.70	0.86	0.51	0.68	0.66	0.76	0.61
Full-time	0.49	0.46	0.43	0.39	0.60	0.27	0.40	0.37	0.52	0.39
Part-time	0.41	0.33	0.29	0.31	0.26	0.24	0.28	0.29	0.24	0.22

Κατά τη χρονική περίοδο 1999-2000 όπως παρουσιάζεται και στον παραπάνω πίνακα ο αριθμός των σχολικών βιβλιοθηκών είναι 77.300. Ο αριθμός αυτός ανεβαίνει το 2003-2004 στις 78.300. Τα επόμενα ποσοστά αφορούν τις χρονιές 2007-2008 όπου ο συνολικός αριθμός των σχολικών βιβλιοθηκών φτάνει τις 81.900. Από αυτό το σύνολο 59.700 σχολικές βιβλιοθήκες βρίσκονται σε δημοτικά σχολεία, 17.800 είναι οι σχολικές βιβλιοθήκες στην δευτεροβάθμια εκπαίδευση, και 4.400 είναι οι σχολικές βιβλιοθήκες σε πρωτοβάθμια/δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Το 2011-2012 παρατηρείται μείωση του αριθμού των σχολικών βιβλιοθηκών σε ποσοστό 81.300. Όσον αφορά την πρωτοβάθμια εκπαίδευση ο αριθμός έχει μειωθεί σε 58.000 σε σύγκριση με τις χρονικές περιόδους 2007-2008 όπου ο αριθμός ήταν 59.000. Στην δευτεροβάθμια εκπαίδευση ο αριθμός επίσης παρουσιάζεται μειωμένος στις 17.100 ενώ το 2007-2008 ο αριθμός ανέρχονταν στις 17.800. Ωστόσο, τα αποτελέσματα στα σχολεία πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης παρατηρείται να έχουν αυξηθεί στις 6.100 σχολικές βιβλιοθήκες ενώ τη χρονική περίοδο 2007-2008 ο αριθμός ήταν 4.400 (National Center for Education Statistics, 2019a).

Στην έρευνα αυτή παρουσιάζονται και στοιχεία τα οποία αφορούν τον μέσο όρο των εργαζόμενων σχολικών βιβλιοθηκονόμων. Κατά τη χρονική περίοδο 1999-2000 το

ποσοστό αποτελείται από 1.89 ενώ το 2003-2004 το ποσοστό είναι 1.76. Το 2007-2008 το σύνολο των σχολικών βιβλιοθηκονόμων ανέρχεται σε ποσοστό 1.72 εκ των οποίων 1.65 απασχολούνται σε σχολικές βιβλιοθήκες πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, 2.04 σε σχολικές βιβλιοθήκες δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και 1.42 σε σχολεία πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Το 2011-2012 το σύνολο είναι 1.77 εκ των οποίων 1.72 είναι σχολεία πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, 1.93 σχολεία δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και 1.76 σχολεία πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (National Center for Education Statistics, 2019a).

Οι πιστοποιημένοι βιβλιοθηκονόμοι κατά τη χρονική περίοδο 1999-2000 αποτελούν το ποσοστό 0.81. Το 2003-2004 το ποσοστό είναι 0.79 και παρατηρείται μια μικρή μείωση του ποσοστού. Το 2007-2008 το σύνολο των πιστοποιημένων σχολικών βιβλιοθηκονόμων ανέρχεται σε 0.78 εκ των οποίων 0.73 εργάζονται σε σχολικές βιβλιοθήκες της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, 0.98 σε σχολικές βιβλιοθήκες της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και 0.66 σε σχολεία πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Το 2011-2012 το συνολικό ποσοστό πιστοποιημένων βιβλιοθηκονόμων ανέρχεται στους 0.90 εκ των οποίων 0.88 εργάζονται σε σχολεία της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης και 0.99 σε σχολεία της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, ενώ το 0.88 σε σχολεία πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (National Center for Education Statistics, 2019a).

Τα αποτελέσματα αυτά αφορούν και την χρονική απασχόληση των πιστοποιημένων βιβλιοθηκονόμων. Ειδικότερα, τη χρονική περίοδο 1999-2000 το ποσοστό των βιβλιοθηκονόμων σε πλήρη απασχόληση είναι 0.65. Το 2003-2004 το ποσοστό αυτό παραμένει το ίδιο με τις προηγούμενες χρονικές περιόδους. Το 2007-2008 το συνολικό ποσοστό αυξάνεται στα 0.66. Τα 0.61 απασχολούνται σε σχολεία πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης και το 0.88 απασχολούνται σε σχολεία δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Σε σχολεία πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης το ποσοστό είναι 0.49. Κατά τις χρονικές περιόδους 2011-2012 παρατηρείται αύξηση στο συνολικό ποσοστό το οποίο ανέρχεται σε 0.71. Το 0.67 απασχολείται σε σχολεία της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης και το 0.84 σε σχολεία της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Σε σχολεία πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ασχολείται το ποσό 0.69 (National Center for Education Statistics, 2019a).

Ωστόσο, σημαντικά είναι τα αποτελέσματα και στους πιστοποιημένους βιβλιοθηκονόμους μερικής απασχόλησης. Συγκεκριμένα, τη χρονική περίοδο 1999-2000 το ποσό είναι 0.16. Το 2003-2004 το ποσό είναι 0.14 ενώ το 2007-2008 το συνολικό ποσό είναι 0.13. Στα σχολεία πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης είναι 0.13, ενώ στα σχολεία δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης το ποσό είναι 0.10. Στα σχολεία πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης το ποσό είναι 0.18. Τη χρονική περίοδο 2011-2012 το συνολικό ποσό των πιστοποιημένων βιβλιοθηκονόμων μερικής απασχόλησης είναι 0.20. Στα σχολεία της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης το ποσό είναι 0.21, ενώ στα σχολεία δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης το ποσό ανέρχεται στο 0.15. Στα σχολεία πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης το ποσό είναι 0.19 (National Center for Education Statistics, 2019a).

Όπως παρατηρούμε από τα αποτελέσματα ο αριθμός των απασχολούμενων εργαζομένων πλήρης απασχόλησης είναι μεγαλύτερος από εκείνους μερικής απασχόλησης. Τα αποτελέσματα αυτά είναι σημαντικά καθώς είναι απαραίτητη η παρουσία του σχολικού βιβλιοθηκονόμου κατά τη διάρκεια της διεκπεραίωσης των μαθημάτων η οποία συνήθως είναι 7 ώρες (National Center for Education Statistics, 2019a).

Στα αποτελέσματα παρουσιάζεται και το ποσό άλλου επαγγελματικού προσωπικού καθώς και το ποσό άλλων εργαζομένων επί πληρωμή. Κρίνεται σημαντικό να σημειωθεί πως στην περίπτωση των άλλων εργαζομένων επί πληρωμή το ποσό είναι μεγαλύτερο από τους πιστοποιημένους βιβλιοθηκονόμους. Ωστόσο, παρατηρείται πως η πλειοψηφία αποτελείται από εργαζομένους μερικής απασχόλησης. Αυτό σημαίνει πως οι πιστοποιημένοι βιβλιοθηκονόμοι οι οποίοι εργάζονται στην μερική απασχόληση είναι λιγότεροι από τους άλλους εργαζομένους επί πληρωμή. Αντιθέτως το ποσό των πιστοποιημένων βιβλιοθηκονόμων πλήρους απασχόλησης είναι μεγαλύτερο σε σχέση με τους άλλους εργαζόμενους επί πληρωμή (National Center for Education Statistics, 2019a).

Στην παρακάτω εικόνα παρουσιάζονται τα αποτελέσματα ερευνών σε σχολεία της Αμερικής κατά τη χρονική περίοδο 2015-2016. Ειδικότερα, παρουσιάζονται τα ποσά από τα σχολεία πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης τα οποία διαθέτουν σχολική βιβλιοθήκη. Ακόμα παρουσιάζονται τα ποσά των σχολικών βιβλιοθηκών στα

ποία απασχολούνται πιστοποιημένοι βιβλιοθηκονόμοι (National Center for Education Statistics, 2019b).

School level, enrollment size, and locale	Schools with libraries/media centers		Average number of staff per library/media center							
			Librarians or library media specialists		Library media center instructional aides		Library media center noninstructional aides			
	Number	Percent	Full time	Part time	Full time	Part time	Full time	Part time		
1	2	3	4	5	6	7	8	9		
Total, all public schools¹	82,300 (440)	91.0 (0.43)	0.7 (0.01)	0.2 (0.01)	0.3 (0.01)	0.1 (0.01)	0.1 (#)	0.1 (#)	0.1 (#)	
Elementary schools	59,500 (350)	95.4 (0.39)	0.6 (0.01)	0.2 (0.01)	0.3 (0.01)	0.1 (0.01)	0.1 (#)	0.1 (#)	0.1 (0.01)	
Enrollment size										
Less than 150 students	3,200 (300)	81.4 (3.88)	0.2 (0.03)	0.4 (0.05)	0.1 (0.03)	0.2 (0.04)	# (+)	0.1 (0.03)	0.1 (0.03)	
150 to 499 students	28,700 (560)	95.1 (0.49)	0.6 (0.01)	0.3 (0.01)	0.2 (0.01)	0.2 (0.01)	0.1 (0.01)	0.1 (0.01)	0.1 (0.01)	
500 to 749 students	18,600 (480)	97.8 (0.42)	0.7 (0.01)	0.2 (0.01)	0.3 (0.02)	0.1 (0.01)	0.1 (0.01)	0.1 (0.01)	0.1 (0.01)	
750 or more students	9,000 (340)	97.8 (0.61)	0.8 (0.02)	0.2 (0.02)	0.3 (0.02)	0.1 (0.02)	0.1 (0.02)	0.1 (0.02)	0.1 (0.01)	
Locale										
City	16,500 (210)	92.0 (0.92)	0.6 (0.02)	0.2 (0.02)	0.2 (0.02)	0.1 (0.01)	0.1 (0.01)	0.1 (0.01)	0.1 (0.01)	
Suburban	21,100 (190)	97.0 (0.60)	0.7 (0.02)	0.2 (0.02)	0.2 (0.01)	0.2 (0.01)	0.1 (0.01)	0.1 (0.01)	0.1 (0.01)	
Town	7,600 (280)	97.1 (0.69)	0.6 (0.02)	0.2 (0.02)	0.3 (0.02)	0.1 (0.02)	0.1 (0.01)	0.1 (0.01)	0.1 (0.01)	
Rural	14,300 (320)	96.4 (0.82)	0.6 (0.02)	0.2 (0.02)	0.3 (0.02)	0.1 (0.02)	# (+)	0.1 (0.01)	0.1 (0.01)	
Secondary schools	16,300 (410)	82.0 (1.46)	0.8 (0.02)	0.1 (0.01)	0.3 (0.02)	0.1 (0.01)	0.2 (0.01)	0.1 (0.01)	0.1 (0.01)	
Enrollment size										
Less than 150 students	1,400 (200)	46.0 (5.28)	0.2 (0.06)	0.2 (0.05)	# (+)	# (+)	# (+)	# (+)	# (+)	
150 to 499 students	4,600 (260)	77.4 (2.60)	0.6 (0.04)	0.2 (0.03)	0.2 (0.02)	0.1 (0.02)	0.1 (0.02)	0.1 (0.02)	0.1 (0.01)	
500 to 749 students	2,600 (180)	89.6 (2.22)	0.8 (0.04)	0.2 (0.03)	0.2 (0.03)	0.2 (0.04)	0.1 (0.02)	0.1 (0.02)	0.1 (0.02)	
750 or more students	7,600 (290)	96.5 (0.81)	1.1 (0.02)	0.1 (0.01)	0.4 (0.03)	0.1 (0.02)	0.3 (0.02)	0.1 (0.01)	0.1 (0.01)	
Locale										
City	4,200 (220)	79.2 (2.51)	0.8 (0.04)	0.1 (0.02)	0.2 (0.03)	0.1 (0.01)	0.2 (0.03)	# (+)	# (+)	
Suburban	4,800 (210)	80.9 (2.84)	1.0 (0.03)	0.1 (0.02)	0.3 (0.04)	0.1 (0.03)	0.2 (0.03)	0.1 (0.02)	0.1 (0.02)	
Town	2,900 (180)	82.9 (3.24)	0.8 (0.03)	0.2 (0.03)	0.3 (0.03)	0.1 (0.02)	0.2 (0.03)	0.1 (0.02)	0.1 (0.02)	
Rural	4,400 (230)	85.6 (2.42)	0.8 (0.04)	0.2 (0.03)	0.3 (0.03)	0.1 (0.02)	0.1 (0.02)	# (+)	# (+)	

Selected school characteristic	Total number of schools	Number of schools with a library media center		Number of technology specialists		Number of librarians/library media specialists	
		Full-time	Part-time	Full-time	Part-time		
All public schools	90,400	82,300	36,700	29,400	56,000	17,600	
School classification							
Traditional public	83,500	77,900	33,600	27,500	53,900	16,800	
Charter school	6,900	4,400	3,100	1,900	2,100	800	
Community type							
City	24,800	21,700	9,300	6,400	14,600	4,300	
Suburban	29,100	26,800	12,800	8,700	19,900	5,600	
Town	12,200	10,900	5,000	4,300	7,400	2,500	
Rural	24,400	22,800	9,600	9,900	14,100	5,200	
School level							
Primary	50,400	48,200	14,400	16,300	30,600	12,100	
Middle	13,900	13,200	6,200	4,700	9,600	2,500	
High	17,900	14,400	11,800	6,000	12,300	1,800	
Combined	8,200	6,500	4,300	2,400	3,500	1,200	

Στην παρακάτω εικόνα παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της χρονικής περιόδου 1991-1992 έως 2016-2017. Ειδικότερα, παρουσιάζεται ο αριθμός των βιβλιοθηκών και των πιστοποιημένων βιβλιοθηκονόμων (National Center for Education Statistics, 2019c).

Collections, staff, and operating expenditures	1991-92	2001-02	2011-12	2014-15	2015-16				2016-17			
					Total	Public	Private nonprofit	Private for-profit	Total	Public	Private nonprofit	Private for-profit
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Number of libraries	3,274	3,568	3,793	4,134	3,999	1,558	1,611	830	3,944	1,559	1,612	773
Percentage of institutions with libraries	---	85.0	80.6	90.2	91.7	96.0	95.8	78.7	91.4	95.9	95.4	77.5

Full-time-equivalent (FTE) library staff												
Total staff in regular positions ³	67,166	69,526	65,242	---	---	---	---	---	---	---	---	---
Librarians and professional staff	26,341	32,053	34,423	---	---	---	---	---	---	---	---	---
Other paid staff	40,421	37,473	30,819	---	---	---	---	---	---	---	---	---
Contributed services	404	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
Student assistants	29,075	25,305	20,509	---	---	---	---	---	---	---	---	---
FTE student enrollment per FTE staff member	154	169	243	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Στην παρακάτω εικόνα παρουσιάζονται τα αποτελέσματα από τα ποσοστά των σχολείων τα οποία διαθέτουν σχολική βιβλιοθήκη σε κάθε πολιτεία της Αμερικής (National Center for Education Statistics, 2019d).

State	Percent of schools with a library media center ¹
United States	90.1
Alabama	88.3
Alaska	86.0
Arizona	82.6
Arkansas	98.9
California	87.7
Colorado	91.5
Connecticut	92.4
Delaware	85.7
District of Columbia	75.9
Florida	87.5
Georgia	97.5
Hawaii	86.2
Idaho	90.3
Illinois	89.6
Indiana	97.3
Iowa	99.1
Kansas	96.4
Kentucky	85.5
Louisiana	90.3
Maine	92.1
Maryland	#
Massachusetts	90.2
Michigan	85.3
Minnesota	74.7
Mississippi	88.0
Missouri	96.5
Montana	98.6
Nebraska	97.9
Nevada	89.5
New Hampshire	93.7
New Jersey	90.1
New Mexico	85.7
New York	85.3
North Carolina	93.9
North Dakota	93.9
Ohio	87.6
Oklahoma	93.7
Oregon	90.6
Pennsylvania	91.2
Rhode Island	92.2
South Carolina	93.4
South Dakota	84.4
Tennessee	92.8
Texas	90.9
Utah	92.9
Vermont	96.9
Virginia	89.7
Washington	93.7
West Virginia	81.1
Wisconsin	98.7
Wyoming	88.7

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται τα στατιστικά των χρονολογιών 1999-2000 και 2003-2004 που αφορούν το αριθμό των σχολικών βιβλιοθηκών στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής (National Center for Education Statistics, 2019e).

Selected statistic	Public, 1999-2000	Public, 2003-04				Private, 1999-2000			
		Total	Elementary	Secondary	Combined elementary/secondary	Total	Elementary	Secondary	Combined elementary/secondary
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Number of schools with libraries	77,300 (421)	78,300 (548)	57,400 (440)	16,300 (313)	4,600 (201)	17,100 (323)	11,000 (251)	2,000 (91)	4,100 (174)
Average number of staff per library	1.89 (0.018)	1.76 (0.014)	1.66 (0.018)	2.09 (0.025)	1.74 (0.116)	1.18 (0.026)	1.01 (0.032)	1.80 (0.083)	1.33 (0.055)
Certified library/media specialists	0.81 (0.007)	0.79 (0.009)	0.73 (0.012)	1.03 (0.018)	0.73 (0.023)	0.23 (0.011)	0.13 (0.009)	0.55 (0.027)	0.35 (0.027)
Full-time	0.65 (0.007)	0.65 (0.009)	0.58 (0.010)	0.92 (0.018)	0.55 (0.027)	0.17 (0.009)	0.07 (0.007)	0.47 (0.025)	0.27 (0.022)
Part-time	0.16 (0.006)	0.14 (0.007)	0.15 (0.009)	0.11 (0.009)	0.18 (0.020)	0.06 (0.005)	0.06 (0.006)	0.07 (0.010)	0.08 (0.013)
Other professional staff	0.17 (0.007)	0.19 (0.008)	0.19 (0.011)	0.14 (0.010)	0.28 (0.036)	0.48 (0.014)	0.47 (0.020)	0.53 (0.039)	0.46 (0.024)
Full-time	0.12 (0.005)	0.13 (0.007)	0.14 (0.009)	0.11 (0.009)	0.16 (0.022)	0.22 (0.009)	0.19 (0.012)	0.33 (0.023)	0.27 (0.020)
Part-time	0.06 (0.004)	0.05 (0.005)	0.05 (0.006)	0.03 (0.004)	0.11 (0.031)	0.25 (0.012)	0.29 (0.017)	0.20 (0.029)	0.19 (0.017)
Other paid employees	0.91 (0.014)	0.78 (0.011)	0.75 (0.013)	0.93 (0.017)	0.73 (0.085)	0.48 (0.014)	0.41 (0.020)	0.72 (0.048)	0.52 (0.030)
Full-time	0.49 (0.008)	0.46 (0.009)	0.41 (0.011)	0.65 (0.017)	0.35 (0.028)	0.14 (0.009)	0.11 (0.011)	0.24 (0.024)	0.18 (0.015)
Part-time	0.41 (0.014)	0.33 (0.012)	0.34 (0.014)	0.28 (0.014)	0.38 (0.085)	0.34 (0.014)	0.31 (0.018)	0.48 (0.043)	0.34 (0.025)

Συμπέρασμα

Παραπάνω αναφερθήκαμε στις σχολικές βιβλιοθήκες, στον σχολικό βιβλιοθηκονόμο και στην επίδραση τους όσον αφορά την βελτίωση των μαθητών. Ειδικότερα, μελετήθηκαν οι περιπτώσεις των σχολικών βιβλιοθηκών του Ηνωμένου Βασιλείου και των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής. Ακόμα παρουσιάσαμε το ρόλο του σχολικού βιβλιοθηκονόμου, προβήκαμε σε ιστορική αναδρομή των σχολικών βιβλιοθηκών καθώς και την λειτουργία μιας σχολικής βιβλιοθήκης όσον αφορά την συλλογή, το ωράριο, τον χώρο και το προσωπικό.

Ανακεφαλαιώνοντας σύμφωνα με τα στοιχεία και τις έρευνες οι οποίες παρουσιάστηκαν στην παρούσα διπλωματική εργασία οι σχολικές βιβλιοθήκες αποτελούν αναμφισβήτητα έναν αντίκτυπο θετικό στην εκπαιδευτική διαδικασία. Αν και η ιστορία των σχολικών βιβλιοθηκών εμφανίζεται από τα αρχαία χρόνια, τη σύγχρονη εποχή όπου έχουν πραγματοποιηθεί αλλαγές όσον αφορά την είσοδο της τεχνολογίας στην καθημερινότητά μας η ανάπτυξή τους δεν έχει τα αναμενόμενα αποτελέσματα. Όπως είδαμε και παραπάνω στην Ελλάδα οι σχολικές βιβλιοθήκες είναι λίγες και στις περισσότερες περιπτώσεις δεν απασχολείται καταρτισμένος βιβλιοθηκονόμος.

Το 2003 είναι σημαντική χρονιά για τη διαδικασία λειτουργίας των σχολικών βιβλιοθηκών σύμφωνα με το ΦΕΚ 1784/2-12-2003 η οποία τελικά δεν πραγματοποιήθηκε. Με το πέρας των χρόνων πραγματοποιήθηκαν και άλλες προσπάθειες και από το Δίκτυο Σχολικών βιβλιοθηκών με σκοπό την αποτελεσματική λειτουργία σχολικών βιβλιοθηκών. Ωστόσο, η ανταπόκριση δεν ήταν η αναμενόμενη (Κόκκινος, 2020).

Αυτό το φαινόμενο παρατηρείται και στο Ηνωμένο Βασίλειο όπου υποστηρίζεται πως η ύπαρξη σχολικής βιβλιοθήκης και σχολικού βιβλιοθηκονόμου στο σχολείο είναι απόφαση του διευθυντή του σχολείου (Teravainen and Clark, 2017). Αυτό σημαίνει πως και στην περίπτωση ύπαρξης σχολικής βιβλιοθήκης η σχέση σχολικού βιβλιοθηκονόμου και διευθυντή είναι απαραίτητο να είναι άριστη ώστε να υπάρξει μια άριστη συνεργασία με σκοπό την βελτίωση των μαθητών. Ένας άλλος σημαντικός παράγοντας για την έλλειψη των σχολικών βιβλιοθηκών είναι ο προϋπολογισμός. Τα κονδύλια τα οποία προσφέρονται για την λειτουργία της σχολικής βιβλιοθήκης είναι ελάχιστα και σε αρκετές περιπτώσεις οι σχολικές βιβλιοθήκες με το πέρας των χρόνων κλείνουν.

Στις έρευνες που παρουσιάσαμε παρατηρήθηκε και στις δυο περιπτώσεις (Ηνωμένο Βασίλειο, Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής) στα σχολεία τα οποία διέθεταν σχολική βιβλιοθήκη με σχολικό βιβλιοθηκονόμο ο οποίος πραγματοποιούσε μαθήματα πληροφοριακής παιδείας στον χώρο της βιβλιοθήκης είχαν και σημαντικές βελτιώσεις στους μαθητές (Ofsted, 2006).

Παρόμοια με το Ηνωμένο Βασίλειο παρουσιάζεται η κατάσταση και στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής. Τα ζητήματα είναι παρόμοια αν και στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής η τεχνολογία ξεκίνησε να εισέρχεται στην καθημερινότητα των ανθρώπων λίγο νωρίτερα από την Ευρώπη.

Ένα άλλο σημαντικό ζήτημα που τους απασχόλησε ήταν ο ρόλος του σχολικού βιβλιοθηκονόμου ο οποίος έχει διαφοροποιηθεί. Ο σχολικός βιβλιοθηκονόμος δεν ασχολείται αποκλειστικά με την διαχείριση της συλλογής της βιβλιοθήκης αλλά έχει αναλάβει και τον ρόλο του καθηγητή και του διαχειριστή των πληροφοριών (Johnston, 2011).

Περαιτέρω έρευνα κρίνεται απαραίτητη για τον ρόλο του σχολικού βιβλιοθηκονόμου με σκοπό τον εντοπισμό των αρμοδιοτήτων του καθώς επίσης και την επιτυχία του στην εκπαιδευτική διαδικασία. Ακόμα είναι αναγκαίος ο εντοπισμός των διαφορών μεταξύ της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής τα σχολεία τα οποία απασχολούσαν σχολικό βιβλιοθηκονόμο αποτελούσαν μεγαλύτερο αριθμό στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση σε σχέση με τη δευτεροβάθμια (Achterman, 2008).

Σε στατιστικά στοιχεία των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής παρουσιάζεται ο αριθμός των σχολικών βιβλιοθηκών να έχει μειωθεί το 2007-2008 σε σχέση με τις χρονικές περιόδους 2003-2004. Ωστόσο, κρίνεται απαραίτητη και η διεξαγωγή έρευνας για την διεξαγωγή πρόσφατων αποτελεσμάτων. Έρευνα μπορεί να πραγματοποιηθεί την τελευταία ζετία κατά την οποία όλος ο πλανήτης διανύει δύσκολες στιγμές λόγω της πανδημίας. Τα αποτελέσματα είναι σημαντικά διότι ο προϋπολογισμός θα είναι περισσότερο μειωμένος λόγω της κατάστασης. Από την άλλη η ύπαρξη της σχολικής βιβλιοθήκης και συγκεκριμένα των ηλεκτρονικών της υπηρεσιών είναι αναγκαία για την εκπαιδευτική διαδικασία καθώς τα σχολεία παραμένουν σε διεθνή επίπεδο για μεγάλο χρονικό διάστημα κλειστά. Στην παρούσα διπλωματική εργασία αναφέραμε το παράδειγμα της British Library η οποία προσφέρει ηλεκτρονικά μαθήματα για τις διάφορες τάξεις των μαθητών με σκοπό να τους βοηθήσει από απόσταση.

Αναγκαία κρίνεται η προσπάθεια από όλους (καθηγητές, γονείς, μαθητές, βιβλιοθηκονόμους) για την ύπαρξη και λειτουργία της σχολικής βιβλιοθήκης η οποία θα συμβάλλει θετικά στο μέλλον των παιδιών. Η αρχή μπορεί να γίνει με την αποτελεσματική λειτουργία των υπαρχόντων σχολικών βιβλιοθηκών.

Αναφορές

Ελληνόγλωσση Βιβλιογραφία

Ανδρέου, Ι., & Γαϊτάνου, Π. (2008). Αλλαγές στην εκπαίδευση των βιβλιοθηκονόμων και επιστημόνων πληροφόρησης: ικανότητες και δεξιότητες που δεσπόζουν στο κατώφλι του 21ου αιώνα. *Συνεργασία: online περιοδικό*, 1.2-9. Ανακτήθηκε από: <http://eprints.rclis.org/15307/1/Εκπαίδευση%20και%20δεξιότητες%20βιβλιοθηκονόμων.pdf>

Βλαχοθανάση, Μ. (2020). *Η συμβολή και η αξιοποίηση της σύγχρονης σχολικής βιβλιοθήκης στο σημερινό σχολείο*. (Μεταπτυχιακή εργασία). Διαθέσιμο από: Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων.

Βαϊτσάκης, Α. (2010). Σχολική βιβλιοθήκη: σκοποί και στόχοι. *Συνεργασία*, αρ. 1 (Απρίλιος 2010)4-5. Ανακτήθηκε από: www.goethe.de/synergasia.

Ζάχος, Γ. και Νίνος, Ε. (2020). *Προτάσεις για τις σχολικές Βιβλιοθήκες*. Ανακτήθηκε από: https://www.minedu.gov.gr/publications/docs/g_sxolikes_bibliothhkes_110124.pdf

Καψάλης, Γ. Δ. (1989). *Έρευνα για τις σχολικές βιβλιοθήκες στα δημοτικά σχολεία της πόλης των Ιωαννίνων*. Ανακτήθηκε από: <https://olympias.lib.uoi.gr/jspui/bitstream/123456789/6045/1/5.%20ερευνα%20για%20τις%20σχολικες%20βιβλιοθηκες%20στα%20δημοτικα%20σχολεια.pdf>

Κεφαληνάκη, Μ. Ε. (2015). *Η ιδεατή σχολική βιβλιοθήκη, και η κατάσταση των σχολικών βιβλιοθηκών στην Ελλάδα σήμερα* (Doctoral dissertation). Διαθέσιμο από: Ιδρυματικό Αποθετήριο Εύρηκα.

Κόκκινος, Δ. (2021). *Εκπαίδευση και βιβλιοθήκες* (Διαφάνειες μαθήματος στο e-class).

Λιάζος, Π. (2009). *Οι βιβλιοθήκες στα Δημοτικά Σχολεία της Έδεσσας. Προβληματισμοί και προσεγγίσεις μέσα από την οπτική γωνιά του δασκάλου* (Doctoral dissertation). Διαθέσιμο από: Ιδρυματικό Αποθετήριο Εύρηκα.

Νταβαρίνος, Π. (2003). *Ιστορία βιβλιοθηκών του Ελληνισμού*. (2^η έκδ.) Εκδόσεις Ελλην.

Ντελόπουλος, Κ., (2005). *Για τις σχολικές Βιβλιοθήκες. 4+3 Κείμενα από βιβλιοθηκονομική άποψη*. (1^η έκδ.). Αθήνα: Gutenberg.

Ξενόγλωσση Βιβλιογραφία

AASL Legislation Committee. (2013). *Strong School Libraries Build Strong Students*.

Ανακτήθηκε από:
https://alair.ala.org/bitstream/handle/11213/15852/AASL_infographic.pdf?sequence=1

Achterman, D. L. (2008). *Haves, halves, and have-nots: School libraries and student achievement in California*. University of North Texas. Ανακτήθηκε από:
<https://www.proquest.com/openview/bd7fc40f736ee11069f6161a64c63d06/1?pq-origsite=gscholar&cbl=18750&diss=y>

Baughman, J. C. (2000, October). School libraries and MCAS scores. In *A paper presented at a symposium sponsored by the Graduate School of Library and Information Science, Massachusetts*. Ανακτήθηκε από:
https://www.lib.auth.gr/sites/default/files/docs_files/APA-examples-gre.pdf

Beck, D. (2015). The online school librarian: Roles and responsibilities. *TechTrends*, 59(3), 77-84. Ανακτήθηκε από: <https://link.springer.com/content/pdf/10.1007/s11528-015-0856-8.pdf>

Burgin, R., Bracy, P. B., & Brown, K. (2003). *An essential connection: How quality school library media programs improve student achievement in North Carolina*. EUA: RB software & Consulting. Ανακτήθηκε από:
<https://d1wqtxts1xzle7.cloudfront.net/6940964/ncschoolstudy.pdf?response-content-disposition=inline%3B+filename%3DAn+essential+connection+How+quality+scho.pdf&Expires=1624212747&Signature=fwCu1ot8sdmwwtTxIMK5iC1yKvIg6FzDfN~s>

[9mIvNvaudXmtjstW1fhvTX0tW3zrF~O64oXVjtW1RDsyvEdzAZ5tIIX1W4fOVu2MSIXlawekoWQVEos49-WMYXjd4uNR5ucMffvyN4G9p6oPP68mq5v2hpyUb2G0WumQvFH9Hy2x6ggTA Etyjfhz-5X4~rQsniprMVrLBo1NgbdEDIu9vgDPVwkUhqbl-hlQrw2VLOclCmAgovh7yxDIhSaNJO99d-RiKQWk7d9hUgSqZle3nTDru09-GupbKMOod2UqGEL4v-sshAs90mMjdGDVaXF2YrSBYph71eJY8MAVuucg_&Key-Pair-Id=APKAJLOHF5GGSLRBV4ZA](https://www.eric.ed.gov/fulltext/ED459716.pdf)

Brackenbury, H. L., & Willett, P. (2011). "Secondary school librarians as heads of department in UK schools". *Library management*. Ανακτήθηκε από: https://eprints.whiterose.ac.uk/74401/1/WRRO_74401.pdf

Farmer, L. (2001). *Information Literacy: A Whole School Reform Approach*. Ανακτήθηκε από: <https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED459716.pdf>

Bikos, G. & Papadimitriou, P. (2013). School Libraries in Greece turbulent past, uncertain present, doubtful future. *Procedia: Social and Behavioral Sciences*. 73:73-80. Gildersleeves, L. (2012). Do school libraries make a difference?: Some considerations on investigating school library impact in the United Kingdom. *Library Management*, 33(6-7), 403-413. Ανακτήθηκε από: <https://www.ingentaconnect.com/content/mcb/015/2012/00000033/F0020006/art00006>

6

Johnston, M. P. (2011). The school librarian as a technology integration leader: Enablers and barriers to leadership enactment. In *Proceedings of the 2011 iConference* (pp. 691-693). Ανακτήθηκε από: <https://diginole.lib.fsu.edu/islandora/object/fsu:254196/datastream/PDF/view>

Lance, K. C., Rodney, M. J., & Hamilton-Pennell, C. (2000a). Measuring Up to Standards: The Impact of School Library Programs & Information Literacy in Pennsylvania Schools. Ανακτήθηκε από: <https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED446771.pdf>

Lance, K. C., Rodney, M. J., & Hamilton-Pennell, C. (2000b). How School Librarians Help Kids Achieve Standards: The Second Colorado Study. Ανακτήθηκε από: <https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED445698.pdf>

Merga, M. K. (2019). *Librarians in Schools as Literacy Educators: Advocates for Reaching Beyond the Classroom*. Springer.

Merga, M. K. (2020). What is the literacy supportive role of the school librarian in the United Kingdom?. *Journal of Librarianship and Information Science*, 1-14.doi: 0961000620964569.

Ofsted. (2006). *Good school libraries: making a difference to learning*. Ανακτήθηκε από:

[https://dera.ioe.ac.uk/5792/1/Good%20school%20libraries%20making%20a%20difference%20to%20learning%20\(PDF%20format\).pdf](https://dera.ioe.ac.uk/5792/1/Good%20school%20libraries%20making%20a%20difference%20to%20learning%20(PDF%20format).pdf)

Small, R. V., Shanahan, K. A., & Stasak, M. (2010). The Impact of New York's School Libraries on Student Achievement and Motivation: Phase III. *School Library Media Research*, 13. Ανακτήθηκε από: <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ888376.pdf>

Teravainen, A. and Clark, C. (2017). *School Libraries:A literature review of current provision and evidence of impact*. Ανακτήθηκε από: https://cdn.literacytrust.org.uk/media/documents/2017_06_30_free_research_-_school_library_review_XxR5qcv.pdf

Turner, R., Matthews, G., Ashcroft, L., & Farrow, J. (2007). Senior Management and the Provision of Libraries in Independent Schools in England and Wales. *School Libraries Worldwide*, 13(1), 1-23.

Walker, L., & Calvert, P. (2016). “So what made you decide to become a school librarian?” Reasons people currently working in New Zealand school libraries give for their choice of employment”. *Journal of Librarianship and Information Science*, 48(2), 111-122. Ανακτήθηκε από: <http://www.slanza.org.nz/uploads/9/7/5/5/9755821/lynnwalker.pdf>

Williams, D., Wavel, C., & Coles, L. (2001). Impact of school library services on achievement and learning: Critical literature review of the impact of school library services on achievement and learning to inform the work of the DfES Task Group set up to implement actions contained in the Governmen. Ανακτήθηκε από: <https://rgu-repository.worktribe.com/preview/296847/WILLIAMS%202001%20Impact%20of%20school%20library.pdf>

Δικτυογραφία

Ζάχος, Κ. Γιώργος, (1999). *Ο ρόλος της Βιβλιοθήκης στο σύγχρονο Σχολείο*.

Ανακτήθηκε από: <http://www.gzachos.gr/scientific-career/publications-of-george-zachos/149-logoediting.html?start=3>

ALA, (2019a). *Number of Libraries in the United States*. Ανακτήθηκε από: <https://libguides.ala.org/numberoflibraries>

ALA, (2019b), *School Libraries*. Ανακτήθηκε από: American Library Association: <http://www.ala.org/news/state-americas-libraries-report-2019/school-libraries>

ALA, (2019c). *School Library Month 2019. Everyone belongs @Your School Library*. Ανακτήθηκε από: http://www.ala.org/aasl/sites/ala.org.aasl/files/content/advocacy/events/SLM19_Activity_Ideas2.pdf

ALA, (2021). *Job Descriptions*. Ανακτήθηκε από: American Library Association: <http://www.ala.org/aboutala/offices/publishing/editions/webextras/technologymadesimple/jobdescriptions/jobdescriptions>

American Association of School Librarians, (2010). *Sample job description title: School librarian*. Ανακτήθηκε από: American Association of School Librarians: https://bcpslis.pbworks.com/w/file/attach/102160063/sample_job_description_L4L.pdf

British Library, (2021a). *What's on*. Ανακτήθηκε από: <https://www.bl.uk/events?audience=primary-schools>

British Library, (2021b). *What's on*. Ανακτήθηκε από: <https://www.bl.uk/events?audience=secondary-schools-and-colleges>

IFLA, (2015). *IFLA School Library Guidelines*. Ανακτήθηκε από: Ifla: <https://www.ifla.org/files/assets/school-libraries-resource-centers/publications/ifla-school-library-guidelines.pdf>

Library Learners, (2021). *Free Library Lesson Plans*. Ανακτήθηκε από: <https://librarylearners.com/free-library-lesson-plans/>

National Center for Education Statistics, (2019a). Table 701.10. *Selected statistics on public school libraries/media centers, by level of school: Selected years, 1999-2000 through 2011-12*. Ανακτήθηκε από: National Center for Education Statistics: https://nces.ed.gov/programs/digest/d19/tables/dt19_701.10.asp

National Center for Education Statistics, (2019b). Table 701.15. *Number and percentage of public schools with libraries/media centers and average number of staff per library/media center, by staff type and employment status and school level, enrollment size, and locale: 2015-16*. Ανακτήθηκε από: National Center for Education Statistics: https://nces.ed.gov/programs/digest/d18/tables/dt18_701.15.asp

National Center for Education Statistics, (2019c). Table 701.40. *Collections, staff, and operating expenditures of degree-granting postsecondary institution libraries: Selected years, 1991-92 through 2016-17*. Ανακτήθηκε από: National Center for Education Statistics: https://nces.ed.gov/programs/digest/d18/tables/dt18_701.40.asp

National Center for Education Statistics, (2019d). *Percentage of public schools with a library media center, percentage with students attending across 12 months, percentage that offered any courses entirely online, and percentage that offered a foreign language immersion program, by state: 2017-18*. Ανακτήθηκε από: National Center for Education Statistics: https://nces.ed.gov/surveys/ntps/tables/ntps1718_table_03_s1s.asp

National Center for Education Statistics, (2019e). Table 421. *Selected statistics on school libraries/media centers, by control and level of school: 1999-2000 and 2003-04*. Ανακτήθηκε από: National Center for Education Statistics: https://nces.ed.gov/programs/digest/d08/tables/dt08_421.asp

Resources for school Librarians, (2021). *A Directory of Lesson Plan Sites for Information Skills Instruction*. Ανακτήθηκε από: <https://www.sldirectory.com/libsf/resf/libplans.html>

School Library Journal, 2020. A revised manifesto. Ανακτήθηκε από: <http://blogs.slj.com/neverendingsearch/2010/12/03/a-revised-manifesto/>